

Unatoč svim izazovima Hrvatski sabor uspio je zadržati važnost i utjecaj

Intervju: Gordan Jandroković

str. 14–15

Naš najbolji trenutak: HDZ je ponovno pokazao da ima znanje, hrabrost i ljude

O našim postignućima: Krunoslav Katičić

str. 3

HDZ

Broj 19, srpanj 2023.

SNAGA ZAJEDNIŠTVA

Središnje glasilo HDZ-a

Sebi pod kožu

Glavni urednik
Ivica
Miškulin

U nedavnim razgovorima nekoliko mi je prijatelja sugeriralo da je pred HDZ-om „superizborna godina“, odnosno jedinstven niz političkih sučeljavanja koji će započeti sredinom iduće godine, te da stoga već sada valja zasukati rukave. Polako, odgovorih, ovo je tek pretposljednja godina mandata HDZ-ove vlade pa je o izborima ipak još prerano razmišljati. Uostalom, ta nismo mi besposlena oporba koja je već sada počela dijeliti funkcije u novoj vladi! Eto, odvratih, pogledajte samo MOST: ima valjda pet i pol članova, a već je od njih jedan budući premijer! Ili, ako hoćete, Možemo!, čudnovatu skupinu koja ne zna organizirati košenje trave u Zagrebu, ali jest sigurna da će imati buduću predsjednicu vlade!

Nedvojbeno je istina da HDZ (za sad) dobro izbjegava suparničku zamku i ne upušta se u licitiranje funkcija koje tek treba zaslužiti. Ali isto tako vrijedi stari poučak da je sve politika, odnosno da novi izbori *de facto* počinju čim se objavi rezultat prethodnih. Točno je također da HDZ od 2000. naovamo nije tako dobro stajao. Nije osobita mudrost ako se zaključuje da uvijek može bolje te da nije pametno stajati u mjestu.

Kako, dakle, učvrstiti opće stanje HDZ-a pred izazovima koji nisu odmah iza vrata, ali su neumitno pred nama? Prvo što se nameće jest jača prisutnost stranke u javnosti. Ovdje ne bi smjelo biti nedoumice: uz istupe predsjednika HDZ-a te nekoliko angažiranih pojedinaca posve je očita potreba za većim angažmanom drugih. Tim više što iznimnih uspjeha i korisnih politika Vlade doista ne nedostaje. Zastupati, promovirati i poentirati na očuvanju socijalnog standarda i financijske stabilnosti usred svjetske krize ne čini se posebno zahtjevnom zadaćom.

Pametna uporaba visokog stupnja organiziranosti HDZ-a, tj. mreže njegovih teritorijalnih i sektorskih organizacija, trebala bi osjetno smanjiti utjecaj oporbe na lokalnoj i regionalnoj razini. Stoga je promišljeno djelovanje – posebice ondje gdje se očito otvara prostor za snaženje HDZ-a (poput Zagreba, Splita, Siska, Vukovara, Istre, Splitsko-dalmatinske i Primorsko-goranske županije) – iznimno važno. HDZ tu može (i mora!) znatno jače ući u javni prostor i osigurati još jednu izbornu pobjedu.

Broj posvećujemo desetoj obljetnici članstva Hrvatske u Europskoj uniji

Foto: Matko Begović / PIXSELL

Hrvatska kakvu gradimo

Preuzimanje odgovornosti vs. politikantsko neznanje

Uredništvo

Nema sumnje da je temeljno obilježje zdravog političkog života svake demokratske zajednice stalno nadmetanje između planova kojima se nastoje riješiti društveni problemi. U skladu s vlastitim planovima i postavkama pozicija (tj. vlast) provodi određenu osmišljenu politiku, dok oporba na to odgovara ili kritikom ponuđenoga ili prijedlogom sasvim novoga rješenja. Protekli nam, međutim, mjeseci pokazuju da u aktualnoj domaćoj političkoj utakmici ulogu ozbiljnog igrača igraju samo vlada i HDZ, dok se oporba (svojom voljom!) odlučila svrstati na stranu neznanja i sektaštva. Sljedeći primjer to zorno ilustrira.

U drugoj je polovici svibnja ove godine Vlada krenula u novi krug porezne reforme. Tri njezina cilja valja posebno izdvojiti: povišenje plaća osobama s najnižim primanjima, nastavak protuinflacijskih učinaka i uvođenje jedinica lokalne uprave u kolektivni napor općeg poboljšanja materijalnog statusa hrvatskih građana. Sva tri naravno treba pohva-

liti, a nama se iznimno važnim čini posljednji. Naime, kako je u proteklom godinama ciljanim intervencijskim mjerama uspjela očuvati domaću financijsku stabilnost, tako su općine i gradovi uspjeli akumulirati veće iznose na vlastitim računima. Primjerice, zbog mjera Vlade nisu morali plaćati daleko više cijene energenata, a rast plaća osigurao im je porast poreznih primitaka.

Stoga je odluka Vlade da se općine i gradovi daleko aktivnije uključe u kolektivni napor poboljšanja materijalnog položaja naših sugrađana sasvim logična (kao što je i ostvarenje još jednog predizbornog obećanja HDZ-a). Ta odluka, dakako, nije izvedena u maniri kakva autokratskog vlastodržca. Naprotiv, općinama i gradovima dana je mogućnost da (u kontekstu ukidanja prireza koji dobar dio niti nema!) samostalno formiraju visinu poreza na dohodak. Tako će, primjerice, Zagreb odnosno grad koji je nesumnjivo daleko najviše profitirao od intervencijskih mjera Vlade, moći samostalno formirati stopu poreza na dohodak i, naravno, povišiti neto iznos primitka tisućama Zagrepčanki i Zagrepčana. One stotine milijuna eura koje je – zahvalju-

jući pametnoj politici državnog intervencionizma – u protekle dvije godine zaradio i/ili uštedio Grad Zagreb će dakle moći potpuno samostalno transferirati socijalno najugroženijim skupinama, poboljšati drastično zapuštenu prometnu infrastrukturu, uključiti se u postojeće Vladine mjere stambene politike itd., itd. (Ili, u sve ono što su gradske vlasti do sada upadljivo izbjegavale učiniti pa Zagreb izgleda strašno neuredno, dok se istodobno doslovno kupuje u novcu!)

Na Vladin poziv da i oni preuzmu odgovornost za dobrobit vlastitih građana gradske su vlasti Zagreba, Splita i Rijeke međutim odgovorile krajnje negativno. Najprije su (prije negoli je prijedlog objavljen!) tvrdili da će ih mjere osiromašiti, zatim da ih „HDZ krade“ (premda bi bez intervencijskih mjera HDZ-ove vlade *de facto* bankrotirali!), a na kraju i da se radi o ciljanom „HDZ-ovu napadu“ na oporbu (premda se mjere naravno odnose na sve općine, gradove i županije!). Time je sasvim ogoljena činjenica da gradonačelnici Zagreba, Splita i Rijeke odbijaju prihvatiti minimum odgovornosti i u okviru svojih ovlasti pomoći vlastitim građanima.

Politički komentar

Za novi aktivizam
mladeži u politici

str. 4–5

Aktualno

Gradske organizacije
HDZ-a i nacionalna
politika

str. 6–9

Vlada

Preuzimanje odgovor-
nosti! O aktualnim
poreznim promjenama

str. 14–15

Utemeljitelji

Gojko Šušak: Nema
države bez simbola!

str. 18–19

Hrvatska i svijet

Plenković u Srbiji

str. 22–23

Mi i oni

Politički prevaranti

str. 24–25

Zna se! Analiza

Znakovi na putu

Niz mjesnih izbora potvrdio je dominaciju HDZ-a

Dr. sc. Ivica Miškulin

Tijekom posljednjih mjeseci (travanj – lipanj) u nizu su gradskih područja održani izbori za vijeća mjesnih odbora (radi jednostavnosti dalje u tekstu: mjesni izbori). Premda ih se u javnosti počesto zanemaruje, uglavnom zbog ograničena dosega te slabijeg interesa birača, ipak nisu nevažni za državni politički život. Doista, cilj je sljedećih redova uputiti naše čitatelje na neke pouke koje proizlaze iz ovih (mini) političkih sučeljavanja. U obzir ćemo uzeti mjesne izbore u Novskoj, Sinju, Sisku, Trogiru i Vinkovcima, a re-

zultate (izražene u broju vijećničkih mandata pojedinih stranaka) donosimo u posebnoj tablici.

HDZ: nesumnjiva snaga i pokoja dvojba

Razumljivo, na početku pažnju valja posvetiti uvjerljivu pobjedniku, a to je HDZ. Naša je stranka osvojila ukupno 58,4 % svih vijećničkih mandata (246 od ukupno 421), a iznesenu ocjenu ne mijenja bitnije činjenica da je u svega

izgleda, pao pod štetni utjecaj MOST-a u Sinju te da je zahvaćen nejasnom apatijom, kao i da je dio naših birača (u Trogiru) nezadovoljan radom tamošnjeg ogranka HDZ-a te da ih je barem dio zato dao povjerenje (čudnovatom) suverenističko-liberalnom savezu. Premda stanje, naravno, ni izdaleka nije alarmantno, ono je ipak stanovito upozorenje, na koje se onda mora odgovoriti jačim javnim angažmanom i boljom kadrovskom politikom.

Koliko ovi izbori govore o potencijalnim (lokalnim i regionalnim) saveznicima HDZ-a za saborske izbore iduće godine, nezahvalno je prognozirati. Čini se, međutim, da će ponegdje biti moguće računati na HSU (Vinkovci), kao i da ne bi trebao biti pretjerano zahtjevan zadatak jače zahvatiti u biračko tijelo lokalnih ostataka HSS-a i HSLS-a. Svakako treba izbjegavati lokalna približavanja MOST-u, DP-u i HS-u jer su te stranke i nastale ciljanim unošenjem nemira te razdora u HDZ-ovo biračko tijelo.

Oporba: životarenje i pokoji lokalni punkt

Predstavljeni mjesni izbori jasno pokazuju da bilo koja varijanta oporbe jednostavno nije dorasla HDZ-u. Niti jedna oporbena stranka, naime, nije bila dovoljno snažna kandidirati u svim spomenutim gradskim područjima, što pokazuje da se kod njih više ne može govoriti o ozbiljnom stupnju političke organiziranosti.

Tako politička ljevica više ne postoji kao politička snaga državnoga dosega. SDP je (doduše zajedno s HNS-om i HSU-om) pobijedio u Trogiru, ali to je zapravo sve što je uspio ostvariti. (Uz otvoreno pitanje koliko je taj rezultat zapravo posljedica HDZ-ove slabosti.) Čak ni u Sisku, gdje obnaša gradsku vlast, SDP nije ostavio dublji dojam, a u Sinju je osvojio svega jedan jedini vijećnički mandat! Navodni glasnik novog doba ljevice u Hrvatskoj (Možemo!) nije nastupio nigdje, kao ni novoosnovani Socijaldemokrati. Središnja stranka ljevice u Dalmaciji (koja se lažno naziva CENTAR) također se nije kandidirala.

Kako stvari stoje s našim desno-populističkim suparnicima? Usprkos svoj javnoj galami, navodnoj pretvorbi u „osviještenu demokršćansku stranku desnog centra“ i jednako navodnoj „nacionalnoj“ popularnosti MOST-a, izbori su pokazali da u južnoj Dalmaciji žive na račun gradonačelnika Sinja, odnosno na njegovoj pretvorbi gradskog proračuna u socijalnu blagajnu. Kako se i previđalo, DP je neslavno propao u Vinkovcima pa je takav ishod zaslužena kazna za laž o navodno „zapostavljenoj“ Slavoniji. (Šteta što lokalni HDZ na ovome nije snažnije poentirao u javnome prostoru!). Predstavljeni mjesni izbori stoga upućuju na nedvojbenu zaključak. Glasi: oporba danas nije ozbiljan politički protivnik HDZ-u.

Rezultati izbora za vijeća mjesnih odbora u Hrvatskoj travanj – lipanj 2023. (vijećnički mandati)

Gradsko područje	HDZ	SDP	MOST	DP	NL	SDSS	Ostali
Novska	18 ¹	—	—	—	4	—	5 ²
Sinj	51	1	49	—	7	—	—
Sisak	89 ³	22	—	—	12	3	—
Trogir	7	33 ⁴	—	—	3	—	9 ⁵
Vinkovci	77 ⁶	—	—	17	—	3	11 ⁷
Ukupno	246	56	49	17	26	6	25

HDZ Hrvatska demokratska zajednica

SDP Socijaldemokratska partija

DP Domovinski pokret

NL Nezavisne liste

SDSS Srpska demokratska samostalna stranka

HS Hrvatski suverenisti

HSS Hrvatska seljačka stranka

HSP Hrvatska stranka prava

HSLS Hrvatska socijalno-liberalna stranka

HNS Hrvatska narodna stranka

HSU Hrvatska stranka umirovljenika

¹ zajedno s HSS-om

² 2 mandata Demokratska lokalna stranka i 3 HSP

³ zajedno s HSS-om i HSLS-om

⁴ zajedno s HNS-om i HSU-om

⁵ 9 mandata zajednička lista HS-a i HSLS-a

⁶ zajedno s HSP-om;

⁷ HSU 11 mandata

nekoliko mjesnih odbora nastupila zajedno s manjim koalicijskim partnerima (HSLS, HSS i HSP). HDZ je, nadalje, iznimno uvjerljivo pobijedio u Novskoj, Sisku i Vinkovcima, vrlo tijesno u Sinju, a jedini je poraz (istina, dosta uvjerljiv) pretrpio u Trogiru.

Naviknuti na česte političke pobjede posljednjih godina, predstavljeni rezultati pokazuju da je HDZ i dalje u pobjedničkoj dinamici. Pobjede u Sisku i Vinkovcima posebno vesele, i to iz dva razloga. Prvo, jer su iznimno uvjerljive (ulaze u red apsolutnih jer je HDZ osvojio više od polovice mandata), i drugo, jer su postignute u sredinama kojima je ili upravljala oporba (SDP u Sisku) ili bez kojih je nezamisliv iole bolji učinak oporbe na predstojećim saborskim

izborima (DP u Vinkovcima). Iza pobjedničkih rezultata kriju se i drugi dobri učinci. HDZ se jedini kandidirao na svim navedenim mjesnim izborima, što znači da je jedina domaća politička snaga koja je organizirana na području cijele države.

Rezultati izbora u Sinju i Trogiru pak pokazuju da se suočavamo s potencijalnim problemima u dijelovima srednje i južne Dalmacije (posebice u Splitsko-dalmatinskoj županiji). U Sinju je HDZ osvojio relativnu većinu mandata (59), ali istodobno i samo dva mandata više od MOST-a (49). U Trogiru smo pak prošli jako loše (svega 7 mandata) te gledamo u leđa i koaliciji SDP-HNS-HSU (33) i koaliciji HS-HSLS (9). To pokazuje da je dio naših birača,

Zna se! Postignuća

Naš najbolji trenutak

HDZ je ponovno pokazao da ima znanje, hrabrost i ljude za rješavanje svih problema

Krunoslav Katičić

U proteklih sedam godina suočili smo se s mnogim problemima naslijeđenima iz razdoblja hrvatske tranzicije kao i s ostalim društvenim i gospodarskim izazovima, od sistemske krize u Agrokoru i brodogradilištima preko izbijanja pandemije bolesti COVID-19 i razornih potresa do ratnih događanja u Ukrajini. Unatoč tomu naša je Vlada, koja je proizašla iz HDZ-a i u kojoj je 15 ministara iz naših redova, osigurala da Hrvatska napreduje gospodarski, socijalno, reformski i međunarodnopolitički. Izazovi koji su zadesili Hrvatsku potaknuli su nas na dodatnu solidarnost i zajedništvo. U kriznim vremenima pokazala se snaga države koja je snažno stala iza svakog hrvatskog građanina, a HDZ je ponovno pokazao da posjeduje znanje, hrabrost i ljude za rješavanje svih problema. Provodimo u djelo izborni program Sigurna Hrvatska i Program rada Vlade te rješavamo sva pitanja ključna za hrvatske građane, u čvrstoj suradnji s koalicijskim partnerima: nacionalnim manjinama, liberalima, narodnjacima, umirovljenicima i demokršćanskom strankom.

Prvu polovicu ove godine u velikoj mjeri je obilježilo ispunjavanje strateških ciljeva Republike Hrvatske – ulazak u eurozonu i šengen, a nadamo se i skorom ulasku u OECD. Zahvaljujući Vladi predvođenoj predsjednikom HDZ-a Andrejom Plenkovićem, Hrvatska je danas u najužem krugu europskih integracija. Ta ostavština rezultat je predanoga rada i HDZ-ove politike. Vodimo vanjsku politiku koja je rezultirala međunarodnom reputacijom Vlade boljom nego ikad (od čvrste podrške Ukrajini i oštre osude Rusije do dublje integracije u EU do nikad boljeg odnosa s SAD-om). Ove godine, kad obilježavamo desetu godišnjicu članstva Hrvatske u Europskoj uniji, u plusu smo za 10,7 milijarda eura. Toliko smo, naime, više dobili iz europskog proračuna nego što smo u njega uplatili.

HDZ-u je u središtu uloga obitelji u društvu. Tu smo učinili već jako puno, ostavština naših politika su besplatni udžbenici svima, besplatan školski prijevoz svima, besplatan školski obrok za 311 tisuća osnovnoškolaca. Nadalje, izmjenama Zakona o trgovini ispunili smo obećanje o ograničavanju rada nedjeljom.

A u nadolazećem razdoblju osigurali smo čak 25 milijarda eura za razvoj Lijepe Naše. Nadalje, sljedeće godine u Hrvatsku stižu višenamjenski borbeni avioni Rafale, a upravo je HDZ-ova vlada prva koja je smogla snage donijeti odluku o nabavi borbenih aviona. Pelješkim mostom spojili smo jug Hrvatske s ostatkom Hrvatske, a ništa manje uspješni i važni infrastrukturni projekti poput Istarskog ipsilona i koridora 5c doprinose gospodarskom rastu, ravnomjernom regionalnom razvoju i povećanju kvalitete života svih građana. Govoreći o energetske neovisnosti, LNG terminal Hrvatskoj je omogućio da u velikoj krizi bez presedana gradi svoju ulogu regionalnog energetskeg čvorišta. Nakon pandemijske i energetske krize, a uz ostvarene strateške ciljeve, čeka nas još jedna izvrsna turistička sezona i nastavak pozitivnih gospodarskih trendova. Hr-

Foto: Dubravka Petric / PIXSELL

vatska je najbrža među državama EU-a po brzini oporavka gospodarstva, a prošli mjesec zabilježili smo rekordno nisku stopu nezaposlenosti.

Pred HDZ-om su novi politički izazovi. Kao vodeća stranka dajemo odgovore i na sva ključna pitanja važna za budućnost Hrvatske, a to su u novim globalnim okolnostima sigurnost, energetska neovisnost, prehrambena samodostatnost, zelena tranzicija i digitalna transformacija. Demografska revitalizacija ostaje obveza ne samo naše Vlade, našeg saziva, već generacijska zadaća. Naša stranka, koja u meritumu političkog programa ima obitelj u društvu, tu ima ključnu zadaću. Tu smo učinili već jako puno, ostavština naših politika su besplatni udžbenici svima, besplatan školski prijevoz svima, besplatan školski obrok za 311 tisuća osnovnoškolaca. Nadalje, izmjenama Zakona o trgovini ispunili smo obećanje o ograničavanju rada nedjeljom. U godini dana imat ćemo samo 16 radnih nedjelja, čime ostvarujemo ravnotežu između poslovnog i privatnog života, stavljamo obitelj u fokus te omogućavamo radnicima u trgovini provođenje nedjelje sa svojim obiteljima i najmilijima. Ali, na tome nećemo stati.

Govoreći o stranačkim aktivnostima, početak ove godine označio je i povratak brojnim aktivnostima nakon dvije pandemijske godine, zbog čega je intenziviran rad svih zajednica, organizacija i tijela stranke. Intenzivan rad čini naše izabrane dužnosnike na svim razinama u potpunosti uključenima i informiranim o djelovanju stranke i Vlade te o smjeru zemlje. U kontekstu velikih neizvjesnosti i globalnih promjena, podsjetio bih kako smo prošle godine na XIX. općem saboru usvojili Program „HDZ i Hrvatska u četvrtom desetljeću samostalnosti“ kako bismo predstavili svoje poglede, stajališta i vizije, a koji je odnedavno dostupan

na engleskom i njemačkom jeziku na mrežnim stranicama HDZ-a; usvojili smo i Izmjene i dopune Statuta HDZ-a. Hrvatska demokratska zajednica nastavlja kontinuitet rasta broja mladih članova, što je važan pomak. Ali taj priljev novih članova ne smije ostati statistički podatak, njega moramo pretvoriti u novu energiju koja će nam pomoći u ostvarivanju naših ciljeva. U prosincu 2022. Nacionalni odbor HDZ-a donio je Etički kodeks Hrvatske demokratske zajednice. Kodeksom se utvrđuju etička načela ponašanja i postupanja članova i dužnosnika naše stranke, sukladno temeljnim vrijednostima i političkim ciljevima. Iz njega nedvojbeno proizlazi da je opredjeljenje HDZ-a nulta stopa tolerancije na bilo koji oblik koruptivnih aktivnosti.

Činjenica da je HDZ, unatoč svim globalnim krizama i oporbenim podmetanjima, na 30 % potpore u sedmoj godini mandata svjedoči da građani prepoznaju naše rezultate, a sam HDZ je snažan i složan, spreman i treći put ići po povjerenje hrvatskih građana.

HDZ jest i ostaje stranka desnoga centra i kršćanske demokracije, a politička ostavština našega utemeljitelja dr. Franje Tuđmana predstavlja ishodišnu točku naše politike; njegova nas politička filozofija tjera da iznalazimo nove odgovore na sva aktualna pitanja hrvatske države i društva. I to je u srži, u osnovi svega što radimo. I to vrlo dobro razumiju i naši članovi i naši birači. Činjenica da smo prema anketama, unatoč svim globalnim krizama i oporbenim podmetanjima, na 30 % potpore u sedmoj godini mandata svjedoči da građani prepoznaju naše rezultate, a sam HDZ je snažan i složan, spreman i treći put ići po povjerenje hrvatskih građana. Ako smo išta naučili nakon svih teških izazova i kriza, ali i pozitivnih i ohrabrujućih rezultata, onda je to zajednička svijest o potrebi snaženja i jačanja HDZ-a kao središnje hrvatske stranke. A središte hrvatske političke scene nalazi se na desnom centru, upravo tamo gdje se nalazi i HDZ.

Tijekom 2024. sugrađani će odlučivati o smjeru kojim Hrvatska treba ići. Svjedočimo da oporbene opcije ne nude ostvariva rješenja ni za jedno od važnih pitanja, a animozitet prema HDZ-u i rušilački nagon jedino je što ih povezuje. Nisu na razini odgovornosti koju vođenje Hrvatske zahtijeva u vremenima u kojima treba donositi odvažne odluke. Zahvaljujući političkoj stabilnosti, koja je cilj naše politike, mi rješavamo naslijeđene probleme, provodimo reforme i ostvarujemo strateške ciljeve. Političkom stabilnošću se zasigurno ne mogu pohvaliti gradonačelnici velikih gradova poput Zagreba, Splita, Rijeke. Na svakodnevnoj razini svjedočimo kako su gradovi u kojima je oporba preuzela vlast postali taoci partikularnih interesa pojedinaca, što rezultira urušavanjem većina i zveckanjem izborima, a gradovi stoje. I dok oni ne uspijevaju čak ni prikriti goleme sukobe unutar vlastitih redova, mi svjedočimo katastrofalnoj provedbi odvoza komunalnog otpada u Zagrebu, nezakonitu kadroviranju, kao i tjednim šporkarijama splitskog gradonačelnika i njegova zamjenika.

Politički komentar

Za novi aktivizam mladeži u politici

Ako su itekako vidljive sve koristi dobrih politika vlade i za građane i za državu, zašto HDZ ostavlja dojam kao da se pomirio s limitom koji mu daju ankete?

Ivan Pnjak

O hrvatskim međunarodnim uspjesima i nikad boljoj poziciji unutar Europske unije ne treba trošiti previše riječi. Javnosti je poznato što je Hrvatska demokratska zajednica učinila u prethodnih sedam godina. U domaćoj političkoj areni ne postoji ozbiljna konkurencija, a kad je o nadmetanju za Europski parlament riječ, osim naše stranke svi drugi zapravo imaju snažni antieuropski poriv koji ih diskvalificira za vođenje ozbiljne i korisne politike. Hrvatski birači koji će o svemu odlučivati znaju tko je spremno preuzimao političku odgovornost kad god je to trebalo i tko uspješno kreira i provodi dobre politike.

No, biti dugo na vrhu nosi i brojne izazove koji nadilaze uobičajeni zamor građana i njihovu uvijek prisutnu želju za „promjenama“ ma kakve one bile, o čemu možda najbolje svjedoči eksperiment (po svim pokazateljima neuspjšan) sa Zagrebom. Drugo, svjedočimo kako dugovječnost na vlasti, (osim u prvim redovima stranke i državne administracije) već u drugom ešalonu ima za posljedicu manjak aktivizma i borbenosti. Namjesto toga, uz rijetke iznimke, vidljiva je usmjerenost na pitanja standardnog upravljanja procesima u okviru pojedinih resora ili pak lokalnih jedinica. Manjak ambiciozne kreativnosti tako je slijedom nepisane logike i zgusnutosti događaja zapravo postala jednom od naših odlika. Istovremeno naši politički protivnici, bez odgovornosti i stvarnoga sadržaja, ne posustaju u jurišanju na naše obrambene linije. Dapače, nedostatak naših protuudara u tome ih samo dodatno ohrabruje.

„Ne brani se, Franjo, napadaj!”

Rekoše mi još prije nekoliko godina kako je na jednom od skupova uoči višestranačkih izbora 1990. predsjednik HDZ-a Franjo Tuđman (kojem zasigurno nije nedostajalo ni čvrstine ni odlučnosti!) imao potrebu objasniti neka svoja stajališta zbog kojih je prozivan u tadašnjem medijskom prostoru. Iz publike je netko doviknuo: „Ne brani se, Franjo, napadaj!” (ovo je općepoznat detalj javno objavljen u više publikacija). Pa iako našem prvom predsjedniku, kao ni Andreju Plenkoviću danas, nije nedostajalo borbenosti, ipak je primjetno da razina borbenosti u širem smislu kopni. U uvjetima sedme godine naše dominacije nekako se sve manje zamaramo održavanjem „tonusa“ stranačkih organizacija i radom sa članstvom, a kamoli osmišljavanjem, provođenjem i javnim predstavljanjem agilnih politika više nego brojnim protivnicima. Kad se tim deklariranim političkim protivnicima pridodaju oni koji se svojski trude svakom našem potezu dati negativan okvir (razne interesne skupine, brojne nevladine udruge, tobože neovisne grupacije i pojedinci te ostali lijevo i desno orijentirani kreatori medijskoga prostora), tad povremena upozorenja i pozivi na snažniji i otvoreniji angažman nisu dostatni.

Foto: Davor Špehar / PIXSELL

Samo nekoliko mjeseci dijeli nas od „superizborne godine“. Kako ona ne bi bila „super“ samo po broju različitih izbora nego i po njihovim rezultatima, treba se svojski potruditi. Hrvatska ne smije biti zaustavljena na svojem putu do uistinu razvijene i do kraja uređene države snažnoga gospodarstva, snažnih institucija i zadovoljnih građana.

Pa ako donekle i možemo objasniti stanovit deficit u boljem promoviranju itekako brojnih međunarodnih tema (što također nije dobro) pa te uspjehe kao i razmjere štete koje nam nanose Zoran Milanović i nezrela oporba slabo ili nikako ne predstavljamo, teško je objasniti deficit borbenosti, javne agilnosti, odlučnog uzvraćanja udara ca i snažnog zastupanja i više nego dobrih rezultata naše stranke. Kao i gotovo sramežljivo slijezanje ramenima kad bismo trebali uputiti na sad već brojna posrnuća pojedinih oporbenih čelnika i njihovih stranaka. I stoga je legitimno zapitati se: ako radimo poteze u interesu Hrvatske, ako su itekako vidljive sve koristi od takve politike i za građane i

za državu, zašto ostavljamo dojam kao da smo se pomirili s limitom koji nam daju ankete? Zašto samo tridesetak posto potpore? Zašto ne trideset i pet? Zašto ne četrdeset? Je li nam to cilj? Ili smo toliko zadovoljni sobom pa nam dodatni ciljevi ne trebaju? Vidimo li dodatni prostor koji nam stoji na raspolaganju, koji nas doslovce zove da u njega uđemo? Ako ga vidimo, zašto ga ne prepoznamo? Ako ga prepoznamo, zašto u njega ne zakoračimo?

Prvi cilj: Otkloniti razloge za otpor mladih prema politici

Tu novu vrijednost moramo stvarati, inače naš angažman nema smisla, a to može osigurati samo borbeno, hrabro, odvažno i čvrsto zastupanje političkih stajališta. Njih na mladima prihvatljiv način treba objasniti na ulici, među ljudima. Kako? Pa valjda tako da mobilizira, podiže entuzijazam i pridonosi identifikaciji s našom politikom i njezinim nositeljima. Jer nije točno da mlade politika ne zanima. Njih ne zanima užtogljenost. Imaju prirodan otklon od politike koja je uniformirana, birokratizirana, nejasna i za njihovu dob previše uvijeno (ne)artikulirana. A uvijeno na jeziku mladih znači nedovoljno jasno, odlučno i hrabro. Gotovo pa kukavički. Zato čak i u dobrom dijelu mladih stranačkih lidera vide tek institucionalne veličine bez uro-

njenosti u stvarnost koja njih zanima, nesposobne ili nevoljne komunicirati s njima njihovim jezikom. Zbog toga prvi cilj nije „privući mlade političke“, nego prestati među njima stvarati otpor prema njoj.

Može li se osmisliti, organizirati i početi snažnije provoditi takva, mladima razumljiva politika? Naravno. Oni koji se s time ne slažu ili koji to ne razumiju u politici i nije mjesto jer ako sumnjaju da politiku mogu približiti mladima ili ne znaju kako, onda s njima i njihovim pri-

se u politiku uključuju kako bi neambiciozno sudjelovali u provođenju nečega s čime se njihovi „neuključeni“ vršnjaci, sad je to već dokazano, ne žele previše identificirati.

Zašto? Pa zato što ne vide kako bi se njihov entuzijazam i energija mogli realizirati u tako uskim okvirima. Štoviše, takav pristup u njima izaziva prirodan otpor pa i prezir prema politički angažiranim vršnjacima. Teško će se s takvima poistovjetiti i teško će se u većem broju odazvati njihovim ionako rijetkim pozivima za djelovanje. Ruku na

onalcima, državni dužnosnici i službenici srednje ili niže razine. Ali, ljudi ipak više idu tamo gdje se govori njihovim jezikom, gdje se radi njihovim načinom, gdje se njihove inovativne ideje čuju i pretaču u konkretno djelovanje. Pridružuju se onima koji će im omogućiti da sve to čine bez strogih birokratskih i političkih ograničenja koje, nažalost, nose čvrsto strukturirane organizacije.

Nije li zbog toga Mladež HDZ-a od svojega početka zaseban oblik organiziranja koji je pozvan biti rasadnikom svježih ideja, poligonom za drugačije i daleko slobodnije komuniciranje, a ne tek gotovo pa grotesknom preslikom seniorske strukture i njezinih pravila ponašanja? Nama trebaju mladi koji uživaju u otvorenim razgovorima i konfrontiranju s neistomišljenicima, koji uživaju u suprotstavljanju mišljenja i ne boje se postavljati ciljeve, nego traže načina da nametnu svoje ideje. Njih ne privlače sjednice i formalna okupljanja. Samo otvorenom prodornošću može se doprijeti do svojih vršnjaka, povesti ih i vratiti politiku kao domoljubnu disciplinu.

Četvrti cilj: Aktivizam kao ključno mjesto dokazivanja

Mnogi se pridružuju novonastalim, često slabo strukturiranim grupacijama ili studentskim grupama na visokim učilištima. Zapravo onima koji im pružaju bilo kakvu platformu za raspravu o političkim pitanjima i zagovaranje svojih stajališta. Nije važno stalno naglašavati da politika nije rezervirana za starije, važno je naglasiti da je mladenački domoljubni aktivizam ključan za svaku ozbiljnu stranku. Onaj tko o tome ne vodi računa, neminovno će se suočiti s činjenicom da oslanjanje na tradicionalno biračko tijelo bez stvaranja novih „tradicija“ nema odveć obećavajuću perspektivu. Mladi ljudi imaju i pravo i odgovornost uključiti se u političke procese.

Zašto to svoje pravo rijetko konzumiraju u okviru podmladaka političkih stranaka? Jesu li naši pozivi da to učine dovoljno jasni i dovoljno glasni? Je li ono što oni vide u nama dovoljno motivirajuće? U kojoj mjeri im dopuštamo da slobodno, bez straha od greške, promiču svoje ideje i rade na ostvarivanju pozitivnih promjena u društvu? Da kritiziraju negativno? Da budu progresivni bez ograničavajućeg opreza i skepticizma? Naravno, važno je da mladi političari budu dobro informirani i da suradnjom, dijalogom i otvorenom komunikacijom (a to podrazumijeva i brojne studentske i nevladine organizacije) smanjuju averziju prema politici.

Retoričko pitanje

Isprazne priče oporbe predvođene predsjednikom države imaju dvojak, naočigled kontradiktoran učinak. S jedne strane pristojnim ljudima gade politiku kao disciplinu posvećenu općem dobru, dok istodobno privlače nemali broj onih kod kojih uličarski jezik birtaškoga tipa izaziva simpatije. S takvom politikom haraće i po Bosni i Hercegovini. Što god se na tim osnovama okuplja, ima razoran učinak za Hrvatsku jer tu ne postoji kapacitet za činjenje dobra, nego tek kapacitet za nanošenje štete. Lideri koji se uglavnom muče s opstankom vlastitih stranaka pokazuju nezajezljivu ambiciju da sruše HDZ i dođu na vlast. Jesmo li svjesni do kakvih bi to posljedica dovelo, kako bi se to odrazilo na interese Hrvatske? Činimo li dovoljno da to spriječimo? Ne tražim odgovor, ali sugeriram da si to pitanje češće postavljamo.

Foto: Davor Špehar / PIXSELL

stupom definitivno nešto nije u redu. Izričaji koji su nerazumljivi i politike koje u sebi nemaju dovoljno jasnih „hvatača misli“ ne udaljuju od politike samo mlade nego i hrvatske birače općenito. Nije li upravo to cilj Milanovića i njegovih poslušnika? Pa zar kao predsjednik države ne poziva otvoreno na apstinenciju čak i od glasanja poručujući kako on, eto, na izbore neće izaći? Čak i da nije takvih nastojanja, treba znati da pozornost ljudi, poglavito mladih, svakodnevno opada. Kratkoću poruka koje su voljni prihvatiti može ispuniti ne samo prilagođavanje izričaja, odabir tema i snažno poentiranje nego i njihova učestalost koja je, kad je o politikama HDZ-a riječ, još uvijek nedovoljna. Što je začuđujuće jer nitko nema bolju osnovu, veću širinu, snažniju zastupljenost na terenu, više pozicija za slanje poruka i bolju politiku koju valja predstaviti.

Drugi cilj: Otvoriti prostor za politiku koja nije samo kopija seniorske

Običava se kod nas reći: „Mladi koji se bave politikom ne mogu imati važan utjecaj na društvo i političke procese i jedini način za realizaciju njihovih težnji je u osvajanju političkih pozicija unutar postojećih struktura stranke i državne uprave.“ To je zabluda i kapitulantski stav koji će zbog potpune promašenosti pristupa zastupati samo oni koji

srce, nitko baš ne voli biti običan vodonoša u nečemu što osjeća da mu je važno i da i on o tome može nešto reći. A „nositi vodu“ vršnjaku koji je već nabacio odijelo i kravatu kako bi bio što sličniji svojim starijim uzorima i nije odveć primamljivo.

HDZ-u trebaju mladi koji uživaju u otvorenim razgovorima i konfrontiranju s neistomišljenicima, koji uživaju u suprotstavljanju mišljenja i ne boje se postavljati ciljeve, nego traže način da nametnu svoje ideje.

Treći cilj: Shvatiti što mlade odbija, a čemu su se spremni prikloniti

Mladi pak ulazak u stranačku politiku ne bi trebali shvaćati kao brzi tečaj kopiranja političkoga jezika starijih kolega. Oni bi trebali taj jezik prevoditi na jezik mladeži. Jer ako takvo posredovanje nije potrebno, onda nije potreban ni stranački pomladak. Ima ih, naravno, koji u politiku ulaze s primarnim ciljem da postanu politički radnici, profes-

Aktualno: HDZ

Gradske organizacije HDZ-a i nacionalna politika (1)

Uredništvo

U ovome broju našim čitateljima predstavljamo predsjednike gradskih odbora HDZ-a. Donosimo njihove odgovore na sljedeće pitanje: „Premda su prošli lokalni izbori pokazali jačanje snage Hrvatske demokratske zajednice u nizu urbanih sredina, očito je da se tu radi o političkome prostoru u kojemu imamo velik prostor za napredak. Gdje, dakle, prepoznajete mogućnosti vlastitog doprinosa snaženju nacionalne kao i lokalne snage HDZ-a?“

Odgovori koje su nam poslali upućuju na sljedeće: timski rad, snažna stranka, potreba jakog liderstva na svim razinama, snažna unutarstranačka vertikala, jačanje unutarnje stranačke strukture ali bez odlaska u začahurenost neke su od polaznih postavki za uspješan politički rad koje su nam u svojim odgovorima istaknuli čelnici naših gradskih organizacija. Snagu, poručuju nam, treba tražiti u većem približavanju građanima, boljem komuniciranju naših politika, snažnijem isticanju svega onoga što su HDZ i Vlada napravili da bi napredak koji sad ostvarujemo uopće bio moguć, a smjer Hrvatske ispravan. I tu poruku treba ozbiljno shvatiti.

To podrazumijeva i sposobnost da se zatome vlastita ega, odnosno postojanje svijesti o nepretpostavljanju svojeg ega ostvarivanju zajedničkih političkih ciljeva, već upravo obrnuto. Privrženost ostvarivanju zajedničkih ciljeva podrazumijeva postojanje razlika samo u odnosu na to kako te ciljeve što bolje ostvariti. Tu je i izgradnja povjerenja u HDZ i njegove nositelje vlasti, svijest da je jednom izgubljeno povjerenje teško vratiti, da građanima treba služiti dobrim upravljanjem – bez elitizma i nedodirljivosti, bez političke inertnosti i nesvjesnog, a štetnog „stapanja i poistovjećivanja“ s javnim sektorom. Protočnost komuniciranja politika unutar same stranke važno je jer bez toga nema pretakanja potrebnog optimizma ni na građane. Potom slijede: proaktivnost, digitalne platforme, davanje prednosti javnoj u odnosu na komunikaciju zatvorenoga tipa – jer bez toga nema ni potrebne vidljivosti. A bez nje nema politike. Ovo posljednje je osobito važno. Stabilnost nije stajanje u mjestu, za nju se treba izboriti. A to podrazumijeva goleme napore i dinamičnost.

Naglašeni jesu i potreba otvorenosti, ali bez ideološkog uzmicanja, snažniji rad s novim članovima, stalno osluškivanje raspoloženja građana i sposobnost stranačke transformacije preko vjerodostojna vodstva i nuđenja kvalitetnih kandidata te iskrena analiza naše snage i naših slabosti, prilika i prijetnji. Ispravno se upozorava i na nužnost komunikacije ne samo među članovima, nego je treba još otvorenije voditi i sa simpatizerima, a onda i svim gra-

đanima jer je širenje zone utjecaja moguće samo izlaskom iz zatvorenih krugova istomišljenika.

Vidljivo je i hvalevrijedno shvaćanje da su pojedine lokalne sredine zapravo prva linija obrane od različitih političkih eksperimenata koji prijete HDZ-u na nacionalnoj razini. Posebice je zanimljivo i isticanje potrebe suradnje s našim drugim lokalnim organizacijama. Zašto, recimo, Splitu pomoć i u komunikaciji i u konkretnom djelovanju ne bi pružale naše organizacije iz njima susjednih županija i obrnuto? Isti je slučaj i s Vukovarom, gdje bi bilo dobro da svoju ruku pomoćnicu daju brojne naše organizacije iz slavonskih, pa i ne samo slavonskih županija jer ishodi brojnih lokalnih bitaka imaju itekakva utjecaja na nacionalnu politiku. Sve u svemu, veoma korisna razmišljanja i dobar putokaz za daljnje djelovanje.

Mato Franković, predsjednik Gradskog odbora HDZ-a Dubrovnik

Snaga HDZ-a uvijek je bila u jedinstvu jer tada uvijek pobjeđujemo! Gradski Odbor HDZ-a Dubrovnik od 2016. do danas nije izgubio niti jedne izbore, a ključ svih naših pobjeda bio je upravo u tome. Moj osobni doprinos bio bi beznačajan, kako danas tako i u budućnosti, bez snažnog tima koji stoji iza mojih leđa. Na našu organizaciju gledam kao na jednu veliku obitelj. U toj obitelji ne moramo i ne možemo svi isto razmišljati, a ono što pridonosi jačanju organizacije je međusobno uvažavanje i poštovanje. Kad zatomimo vlastita ega i kad nas vodi samo želja da bude

bolje zajednici iz koje dolazimo, tad nam naši građani daju povjerenje. Ono što smatram iznimno bitnim za svakog političara jest to što moramo polaziti od osnova, a to je da pobjedom na izborima ne počinjemo upravljati, nego svojom pobjedom na izborima počinjemo služiti: ako na takav način postavimo politiku koju vodimo na lokalnim razinama, siguran sam da će to snažno pridonijeti snazi HDZ-a na nacionalnoj razini. HDZ je od svoga stvaranja do danas imao svojih posrtaja, ali je u istom razdoblju imao daleko više uspjeha. Možemo i moramo biti ponosni kako HDZ izgleda danas, prvenstveno zahvaljujući predsjedniku HDZ-a Andreju Plenkoviću. Danas je HDZ tradicionalna demokršćanska stranka s europskim vrijednostima i jasnom vizijom upravljanja našom domovinom. Kao što i sami znamo, to i nije uvijek bilo baš tako.

Mario Stilinović, predsjednik Gradskog odbora HDZ-a Gospić

Jednom izgubljeno povjerenje građana teško se ponovno vraća. U tome su jako bitni konkretni postupci i mjere Vlade predvođene HDZ-om, koja preko resornih ministarstava šalje jasnu poruku potpore razvoju i opstanku svih naših krajeva. Uspjeh će doći samo ako kao stranka funkcioniramo po principu izmjenične struje, a to znači da pozitivno nabijene čestice moraju teći u svim smjerovima. Odgovornost nas na lokalnoj razini je da svakodnevnim postupcima u poslovnom i privatnom životu ljudima šaljemo poruku sposobnosti, poštenja i ljudskosti. Moramo

Foto: Matija Habljak / PIXSELL

nije. U tom periodu jedan mali minus poništava puno plusa, a dva minusa definitivno nisu plus!

Damir Mandić, predsjednik Gradske organizacije HDZ-a Karlovac

Foto: Kristina Štedul Fabac

Urbane sredine imaju svoju dinamiku, i ideološku i političku. Uvjereno kako HDZ svoju biračku bazu ima samo u ruralnijim krajevima nije nešto što nas posebno treba zabrinjavati jer kao stranka smo izabrali narodnjački put političkoga djelovanja koji se oslikava i brojem članova stranke i širokom lepezom politika. Cijelo vrijeme nasto-

Ono što smatram iznimno bitnim za svakog političara jest to što moramo polaziti od osnova, a to je da pobjedom na izborima ne počinjemo upravljati, nego svojom pobjedom na izborima počinjemo služiti: ako na takav način postavimo politiku koju vodimo na lokalnim razinama, siguran sam da će to snažno pridonijeti snazi HDZ-a na nacionalnoj razini.

jimo projektno jednako i ravnomjerno se brinuti o svim mjesnim odborima i gradskim četvrtima iako u užem centru grada živi veći broj građana koji imaju druge političke preferencije, za razliku od ruralnoga djela grada gdje su velikom većinom naši birači. Iskrenim i otvorenim pristupom, bez ideoloških kompromisa, u posljednja dva izborna ciklusa na lokalnim izborima uspjeli smo i u tom za nas politički zahtjevnom prostoru dobiti potporu koja ruši stereotipe o lijevom urbanom i desnom ruralnom biračkom tijelu. Građani očekuju otvoren i iskren pristup. Bez uvijanja ili prenemaganja, bez elitizma i nedodirljivosti. Kako je HDZ stranka s najdužim mandatom upravljanja i na nacionalnoj razini i u Karlovcu, moramo biti svjesni da je posebno važno osvijestiti da smo se, što političkom inercijom što vlastitim slabostima, do određene mjere nesusjesno stopili s javnim sektorom. Tu vidim za nas u Karlovcu poseban izazov. Građani od nas očekuju još više otvorenosti, stručnosti i rada, a manje samodovoljnosti i začahurenosti.

Robert Marić, predsjednik Gradskog odbora HDZ-a Knin

Foto: HDZ

Kao novoizabrani predsjednik Gradskog odbora HDZ-a Knin i s dugogodišnjim iskustvom vođenja privatne ordinacije odradio sam niz aktivnosti kojima smo ojačali unutarnju strukturu gradske organizacije, a već početkom ove godine krenuli smo s idejnom strukturom predizbornog programa za lokalne izbore 2024. godine (#zaboljiknin). Vođeni željom da se veliki uspjesi hrvatske vlade na državnoj razini preliju i na gospodarski i infrastrukturni razvoj Knina, započeli smo s organizacijom niza projektnih tribina u kojima će sudjelovati čelnici resornih ministarstava i

Aktualno: HDZ

gdje će biti najavljeni najvažniji projekti za razvoj našega grada. Time smo ujedno pokrenuli i lokalnu kampanju za parlamentarne izbore dogodine jer samo sinergija HDZ-ove vlade i buduće HDZ-ove gradske uprave može osigurati nesmetan razvoj Knina i Hrvatske.

Endi Rimanić, predsjednik Gradskog odbora HDZ-a Pazin

Kao predsjednik gradskog odbora naše stranke u Pazinu u političkome radu veoma sam uključen u komunikaciju s građanima i rad na terenu. Izravno komuniciram o njihovim problemima i potrebama te ih istodobno informiram o postignućima nacionalne politike HDZ-a. Svojim djelovanjem za sva važna lokalna pitanja predlažem konkretna i optimalna rješenja koja bi zadovoljila potrebe građana. Platforma pazinskoga HDZ-a nije isključivo napadanje političkih konkurenata, već uključivost i politika koja nudi cjelovita rješenja. Neprekidno radim na jačanju stranačke organizacije kao i potrebnom informiranju i mobilizaciji članstva. U unutarstranačkoj i izvanstranačkoj komunikaciji nastojim da nacionalna politika HDZ-a bude dobro predstavljena članovima, simpatizerima i ostalim građanima. Sinergijom nacionalne i lokalne politike te kvalitetnim radom na terenu možemo postići velike izborne uspjehe.

Redoviti kontakti, sudjelovanje u stranačkim događanjima i suradnja s drugim lokalnim organizacijama HDZ-a pomažu nam u razmjeni znanja, iskustava i najboljih praksi te učvršćuje vezu između nacionalne i lokalne politike.

Doc. dr. sc. Irena Hrستیć, predsjednica Gradskog odbora HDZ-a Pula

Desetljećima je poznata mantra da nije lako biti HDZ-ovac u Istri. Ja bih rekla da je još teže od toga biti HDZ-ovac u Puli. No, evidentno je da svjedočimo vremenima kada se ova paradigma mijenja. U Istri, a i u Puli, godinama rada županijske i gradske organizacije uspjelo se preokrenuti percepciju i diskurs u javnosti u pozitivan, i to kumulativnim učinkom dviju aktivnosti: pozitivnim djelovanjem Vlade na razvoj Istre kao regije, ali i razvoj same Pule, te povećanjem aktivnosti na terenu. Oba segmenta treba i dalje intenzivno podržavati, s napomenom će se rad u samoj Puli još više intenzivirati sa završetkom uređenja mjesta okupljanja, tj. prostora stranke. Pozitivni pomaci

vidljivi su već sada jer samo u ovoj godini u prvih pet mjeseci imamo mnogo novih učlanjenja prosječne starosti od 35 godina. Projekti Vlade koji su u najavi, poput lukobrana u Puli te nedavno pokrenute izgradnje aglomeracije „Pula Sjever“, dobra su osnova za zadovoljstvo građana Pule, a time i prepoznatljivost visoke aktivnosti HDZ-a u Puli, kao i HDZ-a Istarske županije.

Josip Ostrogović, predsjednik Gradskog odbora HDZ-a Rijeka

Neovisno o tome komentiramo li stranačku nacionalnu ili lokalnu politiku, predlažem proaktivan pristup koji podrazumijeva kontinuiranu prisutnost u tiskanim medijima i digitalnim platformama, na kojima ćemo predstavljati glavne stranačke politike iz unaprijed pripremljenog kataloga tema, osim u iznimnim situacijama koje zahtijevaju brzu reakciju. Sondiranjem raspoloženja birača i provođenjem anketa dobit će se kvalitetan uvid u stanje na terenu. Za kvalitetnu komunikaciju koja će biti dostupna široj javnosti, ali i našim ciljanim skupinama, treba inzistirati na vidljivosti, ustrajnosti, dosljednosti, ponavljanju i jasnoći. Nastupi, bez obzira komentiramo li nacionalnu ili lokalnu politiku, moraju odražavati ambicioznost, optimizam i snagu HDZ-a.

Na temelju individualnih doprinosa, uz pojačan angažman stručnih odbora i mladeži HDZ-a, razvili smo konkretan plan aktivnosti. Započeli smo promjenu i u načinu djelovanja i komuniciranja stranke u vidu nove unutarnje i vanjske komunikacijske strategije, što je već naišlo na odobravanje.

Uspjeh će doći samo ako kao stranka funkcioniramo po principu izmjenične struje, a to znači da pozitivno nabijene čestice moraju teći u svim smjerovima. Odgovornost nas na lokalnoj razini je da svakodnevnim postupcima u poslovnom i privatnom životu ljudima šaljemo poruku sposobnosti, poštenja i ljudskosti.

Tomislav Šuta, predsjednik Gradskog odbora HDZ-a Split

Foto: Ivo Čagalj

U proteklih pola godine, otkako je novo vodstvo gradskog odbora dobilo povjerenje proveli smo stručno utemeljen proces strateškog planiranja. Analizirali smo svoju snagu i slabosti, prilike i prijetnje, osvježili članstvo te pokrenuli proces konsolidacije stranke u Splitu. Shvaćajući važnost terenskoga rada, obišli smo svaki kotar, mjesni odbor i svaki kutak šireg područja grada gdje smo aktivno razgovarali s članovima i simpatizerima. Neposrednim pristupom dobili smo njihovo mišljenje, što smatramo iznimno bitnim za stvaranje realne slike.

Na temelju individualnih doprinosa, uz pojačan angažman stručnih odbora i mladeži HDZ-a, razvili smo konkretan plan aktivnosti. Započeli smo promjenu i u načinu djelovanja i komuniciranja stranke u vidu nove unutarnje i vanjske komunikacijske strategije, što je već naišlo na odobravanje. Javno kritički ocjenjujemo (ne)učinkovitost gradske vlasti, čija stranka otvoreno prijeti HDZ-u na nacionalnoj razini. Mi ovdje u Splitu smo prva linija obrane protiv njih.

Također, mobiliziramo članstvo i potičemo suradnju sa svim društvenim dionicima. Posebno naglašavam snažan zaokret u našoj komunikaciji s javnosti i biračkim tijelom. Naš krajnji cilj je dati ogroman doprinos u pobjedi HDZ-a

na parlamentarnim izborima te preuzeti vlast, a time i odgovornost u Gradu Splitu.

Paško Rakić, predsjednik Gradskog odbora HDZ-a Šibenik

Foto: Duško Jaramaz

Predsjednik sam šibenskoga HDZ-a, koji već treći mandat zaredom obnaša vlast u Gradu Šibeniku. Dobri rezultati lokalnog HDZ-a te povjerenje građana koje uživamo definitivno doprinose osnaživanju nacionalne snage HDZ-a. Kao predsjedniku gradske organizacije HDZ-a prioritet mi je osigurati snažnu organizaciju stranke na lokalnoj razini, što onda umrežavanjem sa središnjicom donosi jak sinergijski učinak. Redovitim sastancima članstvo držimo angažiranim u političkom procesu te svakodnevno radimo na izgradnji i jačanju stranačke infrastrukture.

Pažljivo pratimo nacionalnu politiku HDZ-a i prilagođavamo lokalne političke programe kako bismo se uskladili s glavnim smjernicama stranke. Redoviti kontakti, sudjelovanje u stranačkim događanjima i suradnja s drugim lokalnim organizacijama HDZ-a pomažu nam u razmjeni znanja, iskustava i najboljih praksi te učvršćuje vezu između nacionalne i lokalne politike. Naposljetku, kako na politiku gledam kao na rad za opće dobro, jedan od stupova mog političkog djelovanja je svakodnevna komunikacija s građanima koja mi omogućuje osluškivanje bila naroda te postizanje balansa između nacionalne politike stranke i odgovora na lokalnu opoziciju, što je ključno za postizanje uspjeha u jačanju nacionalne i lokalne snage HDZ-a.

Šime Erlić, predsjednik Gradskog odbora HDZ-a Zadar

Foto: Srećko Niketić

Zadar je oduvijek davao važan doprinos HDZ-ovim izbornim pobjedama i jedini je od većih gradova u kojem naša stranka dobiva povjerenje birača zadnjih trideset godina. Premda HDZ-ove pobjede u Zadru djeluju kao nešto samorazumljivo, to ni približno nije tako. Zadarski HDZ se uvijek znao transformirati i ponuditi građanima one kandidate i one ideje koje su za Zadar bile najbolje i koje su građani redovno prepoznavali na izborima. Od tuda dolaze stabilnost, kontinuitet, rast i razvoj Zadra, koji su prepoznati i na nacionalnoj razini.

Radimo svaki dan kao da su sutra izbori, dokazujemo se građanima stalno i to je jedini recept za stjecanje povjerenja građana. Dvije godine je prošlo od lokalnih izbora i jasno se vidi razlika između HDZ-a i ostalih instant-opcija koje ne nude ništa osim populizma, a to je uvijek kratka vijeka. Zato sam siguran da će HDZ u Zadru i na sljedećim izborima biti prepoznat kao najbolja opcija.

Platforma pazinskoga HDZ-a nije isključivo napadanje političkih konkurenata, već uključivost i politika koja nudi cjelovita rješenja. Neprekidno radim na jačanju stranačke organizacije kao i potrebnom informiranju i mobilizaciji članstva.

Mislav Herman, predsjednik Gradskog odbora HDZ-a Zagreb

Foto: Neva Žganec

Politički angažman Gradske organizacije HDZ-a Zagreb s obzirom na uključenost u nacionalnu politiku ocjenjujem konkretnim i sadržajnim. Naše političko djelovanje vodi se temeljnom mišlju da se pravo liderstvo pokazuje na svim razinama vlasti i to ponajviše sinergijom ili zajedničkim djelovanjem. Od nacionalne i lokalne razine, preko pozicioniranja na razini EU-a pa do međunarodne razine, samo stalnim dijalogom i dijeljenjem informacija možemo biti uspješni i prepoznati među građanima. Naravno da je jedan od ključnih strateških ciljeva HDZ-a kao moderne i narodne političke stranke ravnomjeran regionalni razvoj i konkurentnost Hrvatske preko demografskog jačanja općina, gradova i županija.

Ali još jednom ponavljam: jak Zagreb je zalog i jake Hrvatske. Interes građana Zagreba nam je važniji nego činjenica da je trenutna gradska vlast nedovoljno sposobna za ovakve izazove. U svojem političkom djelovanju uvijek nastojimo podržavati projekte u općem interesu građana vodeći se načelima da je preduvjet uspjeha lokalne sredine i lokalne organizacije stranke kvalitetna suradnja s nacionalnom razinom u planiranju razvojnih projekata koji donose dobrobit cijelome društvu.

Aktualno: Vlada

Preuzimanje odgovornosti! O aktualnim poreznim promjenama

S obzirom na Vladinu iznimno opsežnu pomoć svim segmentima društva (pojedinci, institucije i gospodarstvo), sasvim je razložno očekivati isti pristup od jedinica lokalne i regionalne samouprave.

Uredništvo

U trenutku završavanja ovoga teksta (početak srpnja 2023.) ministar financija dr. sc. Marko Primorac predstavio je saborskim zastupnicima izmjene ukupno devet poreznih zakona. S razlogom ih – imajući na umu opseg predviđenih izmjena, kao i ekonomske koristi koje velik dio građana može očekivati njihovom primjenom – treba smatrati možda i najvećim zahvatom druge vlade Andreja Plenkovića u problematiku porezne politike u Hrvatskoj.

Nećemo previše prostora, naravno, posvetiti svim sadržajnim i tehničkim detaljima predviđenih poreznih promjena jer bi nam za to trebale sve stranice ovoga broja našeg časopisa (čitateljima, međutim, donosimo nekoliko tabličnih i drugih priloga kako bi se bolje orijentali). Preostaje nam, dakle, osvrst na najbitnije točke poreznih promjena. Tu se odmah odlučujemo za ključ svega, a on glasi: fiskalna decentralizacija praćena povišenjem primitaka (posebno osobama s najnižim primanjima).

Namjera je Vlade u svemu kristalno jasna pa je dakako valja svesrdno pozdraviti. Naime, tijekom 2022. četiri najveća grada u Hrvatskoj (Zagreb, Split, Rijeka i Osijek) uprihodili su od prihoda od porez na dohodak i prireza više od jednu milijardu eura (ili točno 7,576 milijarda kuna), a nema sumnje da ih u takvu rastu prate i drugi. Takva zarada (u prvome redu) proizlazi iz povećanja plaća, a što su opet proizveli dosadašnji porezni iskoraci Vlade. Dakle, Zagreb i drugi su u prošloj godini uspjeli zaraditi mnogo, a tomu valja dodati da su uspjeli i uštedjeti mnogo jer im je Vladina politika očuvanja prihvatljivih cijena energenata omogućila poprilično nisku (u odnosu na drugdje u Europi) cijenu struje i drugih energenata kao i jer im je iznimno uspješna strateška politika Vlade u iskorištavanju europskih fondova omogućila da škole, mostove i drugo ne plaćaju iz vlastitog džepa.

Vrijeme je stoga da, u kontekstu održavanja postojećeg standarda i zaštite najsiromašnijih, i jedinice lokalne i regionalne samouprave učinkovitije (tj. bolje za građane) preuzmu svoj dio odgovornosti za njihovu dobrobit. Kako to učiniti? Vladin prijedlog poreznih promjena, naime, predviđa ukidanje prireza (poreznog mehanizma isključivo u domeni jedinica lokalne i regionalne samouprave), ali i nove mogućnosti gradova i općina da potpuno samostalno formiraju stopu poreza na dohodak. Preciznije, ako neki grad i/ili općina znaju iskoristiti europske fondove (ušteda, ušteda!), zatim jedinstveno stanje cijena energenata pre-

Učinak promjena u obračunu doprinosa i poreza na dohodak na javna davanja	
Javno davanje	Iznos (milijuni €)
Smanjenje prihoda od mirovinskog osiguranja (1. stup)	329
Smanjenje prihoda od poreza na dohodak	108
Ukupno	437

Izvor: Vlada Republike Hrvatske

tvoriti u vlastitu korist (opet ušteda!), mogli bi (i trebali, dodajemo!) povećati primanja svojih građana te općinstva promišljenom odlukom o visini stope poreza na dohodak (poreznim instrumentom koji i dalje ostaje samo u njihovoj domeni). „Onaj čelnik lokalne samouprave koji želi imati isti volumen prihoda“, poručili su iz Vlade, „povećat će porez na dohodak. Delegirali smo im ovlast da sami procjene žele li imati manju stopu poreza na dohodak i ostaviti više novaca u džepovima građana ili pak veću stopu.“ Samo će se zapravo neuspješni i/ili prosječni gradonačelnici i/ili načelnici prilagoditi poreznim izmjenama običnim pribrajanjem stope prireza novoj stopi poreza na dohodak.

Ovomu treba pridodati još dvije mjere kojima se omogućuje povećanje primitaka osoba s najmanjim primanjima. Prva glasi povećanje osnovnog osobnog dobitka s 530 na 560 eura. To će automatizmom povećati plaće osobama za koje se običava reći da su u poreznim škarama, a zapravo imaju najniža primanja. Druga jest zahvat u doprinose za mirovinsko osiguranje u prvome stupu, tj. rasterećenje do maksimalno 300 eura. Potonja mjera također pruža priliku jedinicama lokalne i regionalne samouprave da povećaju plaće građanima zato što se povećava osnovica poreza na dohodak.

Karakteristično za ponašanje oporbe u Hrvatskoj danas, sve predložene mjere ocijenjene su kao „još jedan HDZ-ov

trik“, „napad na oporbene gradonačelnike“ i tomu slično. Sve ovakve napade, naravno, treba odbaciti kao običnu (predizbornu) manipulaciju kojom se žele prikriti vlastiti neuspjesi, manjak promišljenih politika i negativna opsesija bilo kakvom HDZ-ovom inicijativom. Naše čitatelje stoga upućujemo na očitu činjenicu da će zapravo daleko više HDZ-ovih gradonačelnika i načelnika biti „pogođeno“ predloženim poreznim promjenama.

Konačno, koje temeljno načelo stoji iza predloženih poreznih promjena? Po našem mišljenju treba ga definirati kao preuzimanje odgovornosti za dobrobit vlastitih građana. U postojećoj konstelaciji upravnih odnosa u Hrvatskoj Vlada, razumljivo, želi postići i da gradovi i općine preuzmu svoj dio. Netko jest naravno građanin Republike Hrvatske (pa je time središnja izvršna vlast zadužena za njegovu dobrobit), ali je istovremeno i stanovnik nekoga grada, općine i županije (pa su time i lokalna te regionalna razina odlučivanja također pozvane još više pripomoći dobrobiti građana).

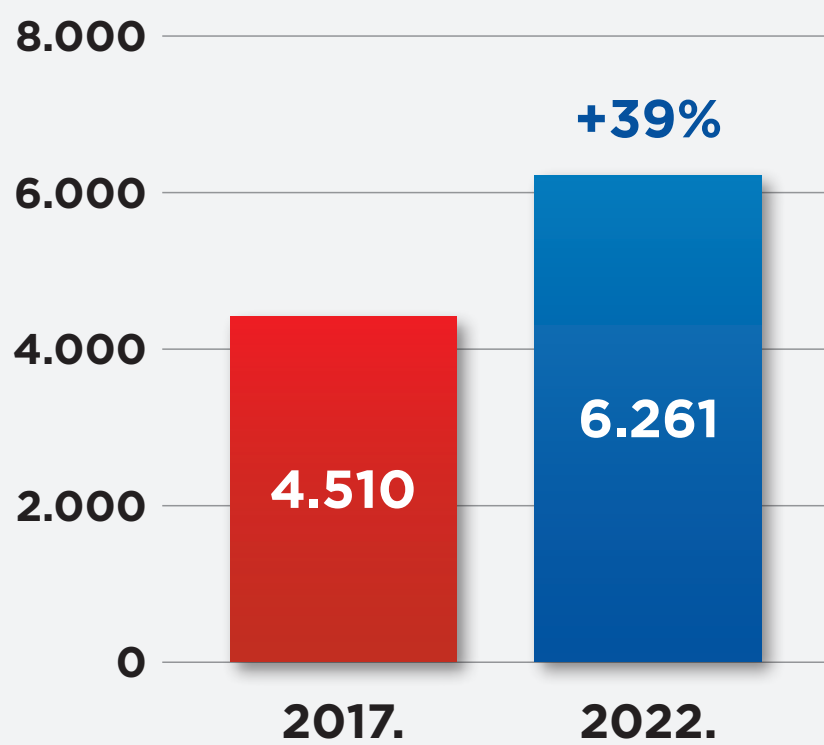
Dakle, ako, razumije se, zanemarimo oporbeno politikanstvo, stvar izgleda ovako. S obzirom na Vladinu iznimno opsežnu pomoć svim segmentima društva (pojedinci, institucije i gospodarstvo), sasvim je razložno očekivati isti pristup i od jedinica lokalne i regionalne samouprave.

Porast prihoda od poreza na dohodak i prireza

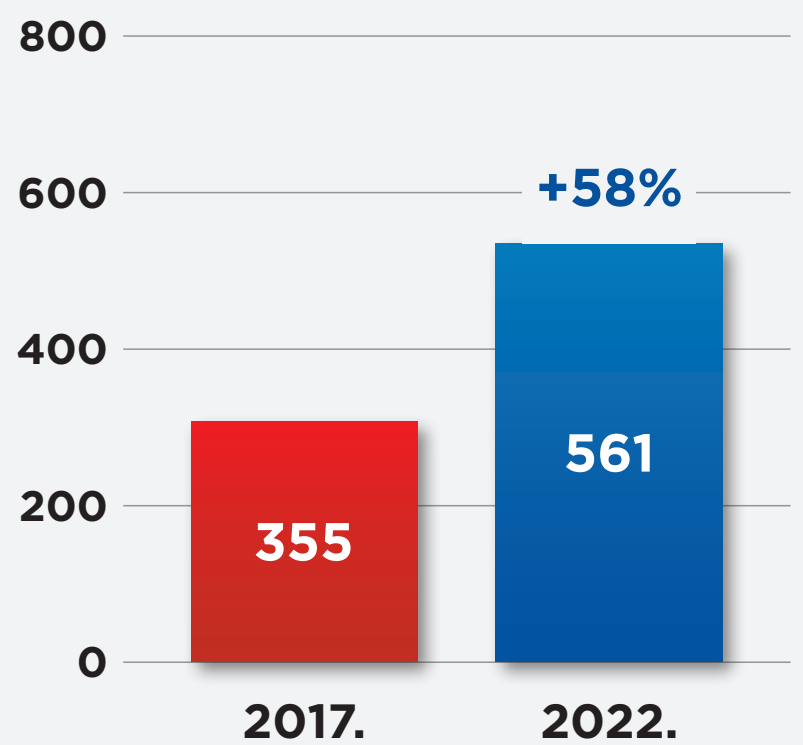
Prikaz za četiri najveća grada (u milijunima kuna)

Izvor: Vlada Republike Hrvatske

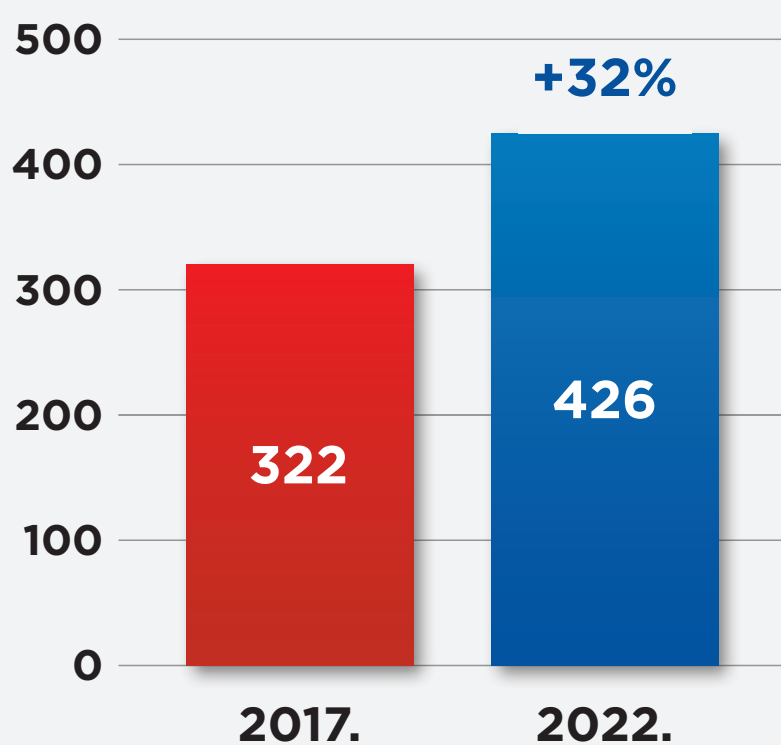
Zagreb

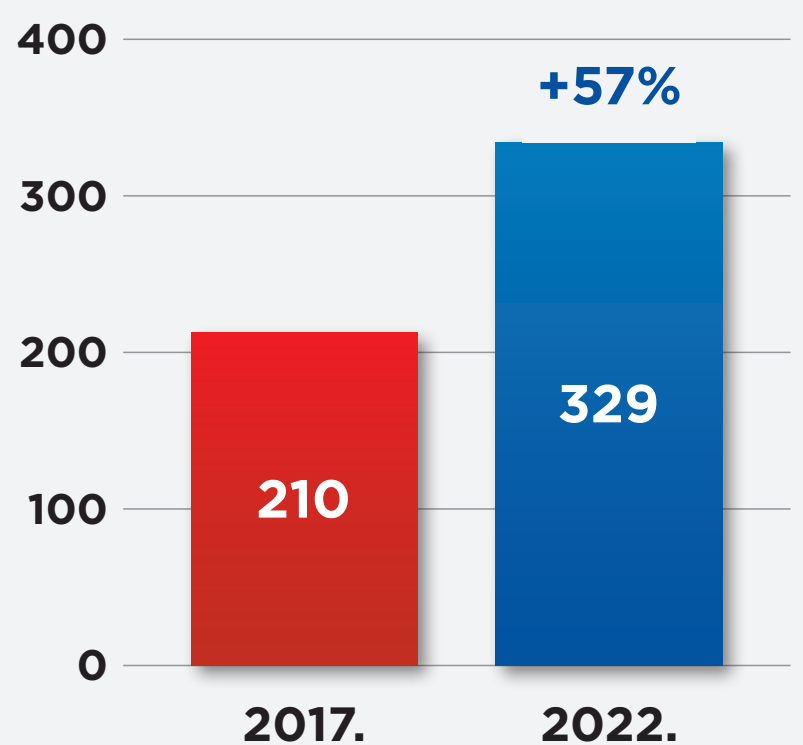
Split

Rijeka

Osijek

Aktualno: Sabor

Europa u Hrvatskoj ili kako nas drugi vide

„Vaša prepoznatljiva crveno-bijela šahovnica, bilo da je nosi Luka Modrić ili njome maše Andrej Plenković, postala je simbol za sve Europljane.“

Uredništvo

Podjednako i često i nezasluženo vanjskopolitičko djelovanje Hrvatskoga sabora ostaje nezapaženim u javnosti. To, zapravo, pomalo čudi jer hrvatski parlament ima niz tijela i *ad hoc* odbora (delegacija) koji su iznimno često u dodiru s predstavnicima drugih država (sad najčešće članicama Europske unije i susjeda). Vanjskopolitičko djelovanje Hrvatskoga sabora ili parlamentarna dimenzija hrvatske diplomacije svakako zaslužuje bolji tretman u javnosti. Sljedeći redovi prilog su tomu.

U drugoj polovici lipnja ove godine Hrvatski sabor posjetila je predsjednica Europskog parlamenta Roberta Metsola. Četrdeset trogodišnja Maltežanka rođena je u siječnju 1979., a nakon ranog uključenja u politiku postala je glavna tajnica (sada vladajuće) Nacionalne partije Malte. Prvi je put izabrana za zastupnicu u Europskome parlamentu 2013. da bi potpredsjednicom postala u studenom 2020. Nakon prerane smrti njezina prethodnika u siječnju 2022. izabrana je za predsjednicu parlamenta kao njegova najmlađa čelnica, prva žena na tome mjestu od 2002. i prva Maltežanka predsjednica.

Metsola na dobar način pokazuje koliko EU može značiti za afirmaciju manjih država članica. Kako smo naveli, dolazi s Malte, minijaturnog otoka-države u Mediteranu, koja je članicom postala u svibnju 2004. Udana je za Finca (otud prezime Metsola), a bračni par se 2009. istodobno natjecao za mjesto zastupnika u Europskom parlamentu. Politički predstavnici država poput Malte i Finske teško bi bez jedinstvene međudržavne nadgradnje kakva je EU ikada vidjeli vrh europske politike.

I na druge načine Metsola simbolizira jedan od tipova funkcioniranja EU-a koji bi se mogao definirati kao istodobno egzistiranje suprotstavljenih ideoloških pozicija i konkretnih politika. Metsola je, naime, snažan zagovornik radikalne pozicije oko prava na pobačaj (njegova je žustra protivnica), međutim kao predsjednica Europskoga par-

lamenta dosljedno se pridržava načelnog stava u EU-a (s izuzetkom Malte i Poljske) koji govori da je siguran pristup pobačaju elementarno ljudsko pravo.

Kako smo već naveli, Metsola je na čelu Europskog parlamenta od početka 2022. Taj je parlament ustanovljen davne 1979., a danas predstavlja jednu od središnjih predstavničkih institucija EU-a (zajedno s Europskim vijećem, koje se sastoji od predsjednika država i predsjednika vlada država članica i Vijećem ministara, koje se sastoji od sektorskih ministara država članica). Europski je parlament, također, drugo predstavničko tijelo po veličini u svijetu: danas broji 705 članova zastupnika koji predstavljaju više od 375 milijuna birača EU-a i od njega je brojniji jedino parlament Indije.

U zadnjih je nekoliko godina upravo Hrvatska jedna od najviše rastućih država EU-a i to u dvama temeljnim aspektima: materijalno-modernizacijskom – jer pohvalno brzim tempom sustiže razvijenije države EU-a te političko-društvenom – jer predstavlja važno središte u kojem (barem vlast i vladajuća stranka) promiču moderne civilizacijske i demokratske vrijednosti.

Trenutno u Europskome parlamentu sjedi 11 zastupnika iz Hrvatske: četiri iz HDZ-a (članovi su Kluba zastupnika Europske pučke stranke), četiri iz SDP-a (članovi su Kluba Progresivnog saveza socijalista i demokrata), jedan iz Hrvatskih suverenista (član je Kluba zastupnika Europskih konzervativaca i reformista), jedan iz IDS-a (član je Kluba zastupnika Europe obnove), a dva su nezavisna.

Klub zastupnika Europske pučke stranke najjači je klub u Europskom parlamentu.

Metsola je u Hrvatskom saboru održala važan govor i tom ćemo događaju posvetiti veću pažnju. Njezin je temeljni stav izrečen u Zagrebu sljedeći: Hrvatska je najuspješnija aktualna priča cjelokupnog zajedničkog europskog prostora i stoga jasan putokaz cijelom EU-u u kojem smjeru mora ići u pitanju prostor europskog istoka i jugoistoka. Metsola nije, naravno, govorila napamet. U zadnjih je nekoliko godina upravo Hrvatska jedna od najviše rastućih država EU-a i to u dvama temeljnim aspektima: materijalno-modernizacijskom – jer pohvalno brzim tempom sustiže razvijenije države EU te političko-društvenom – jer predstavlja važno središte u kojem (barem vlast i vladajuća stranka) promiču moderne civilizacijske i demokratske vrijednosti.

No, prepustimo riječ samoj Metsoli. Evo nekoliko njezinih rečenica: „Hrvatsko članstvo u Europskoj uniji priča je o uspjehu, a transformacijski učinak članstva u Europskoj uniji vidljiv je posvuda u Hrvatskoj. (...) Transformacijski učinak Europe vidljiv je posvuda u Hrvatskoj od provedivih prava koja su dana građanima, preko mogućnosti koje članstvo u EU-u nudi mladima i starima, preko turizma, snage vašeg gospodarstva, do investicija u projekte. (...) Hrvatski put kao zemlje članice (EU-a) priča je o uspjehu. (...) Povezivanjem juga Dalmacije s ostatkom Hrvatske i Europske unije Pelješki most opipljivo je poboljšao živote tolikih ljudi, a simbolički predstavlja ono što Hrvatska jest, tj. graditelj mostova među narodima, te pokazuje našu predanost povezivanju ljudi.“

Dojmila nas se i njezina rečenica o međunarodnoj prepoznatljivosti Hrvatske, do koje je, među ostalim, došlo zbog učinkovitog korištenja mogućnosti koje joj pruža EU.: „Vaša prepoznatljiva crveno-bijela šahovnica, bilo da je nosi Luka Modrić ili njome maše Andrej Plenković, postala je simbol za sve Europljane. Simbol je to koji pokazuje da je članstvo u EU-u dobitna situacija za sve“, zaključila je Metsola. (U potpunosti se slažemo, dodajemo.)

Foto: Patrik Macek / PIXSELL

Intervju: Gordan Jandroković

Unatoč svim izazovima Hrvatski sabor uspio je zadržati važnost i utjecaj

Naš je današnji sugovornik, predsjednik Hrvatskog sabora Gordan Jandroković, već dulje vrijeme konstanta političkoga života suvremene Hrvatske i HDZ-a. Rođen je 2. kolovoza 1967. u Bjelovaru, a u HDZ-u je prošao gotovo sve stranačke stepenice: od predsjednika županijskog odbora, potpredsjednika i glavnoga tajnika do saborskoga zastupnika u čak šest mandata.

Intervjuirao: Ivan Pnjak

Predsjedate Hrvatskim saborom sad već više od šest godina (od svibnja 2017.). Stoga se može zaključiti da imate jedinstveno iskustvo parlamentarnog upravljanja u nas. Većinu običnih građana zanima kako predsjedanje parlamentom izgleda u praksi, pa izvolite!

Predsjednik sam Hrvatskoga sabora u dva mandata, a zastupnik u šest, još od 2003. godine, tako da u zadnjih 20-ak godina iz osobnog iskustva svjedočim promjenama u načinu rada na Markovu trgu, prvenstveno samih zastupnika, njihovih rasprava i artikuliranja stavova. Često ističem da su zastupnici zrcalo hrvatskog društva. Kako se mijenja slika i struktura društva, tako se iz saziva u saziv mijenja i sastav Hrvatskoga sabora. U ovom, desetoj sazi- vu zastupljeni su različiti svjetonazori i političke opcije, od regresivne ljevice do jednako regresivne desnice, stvarne ili lažne, ali i različiti te ponekad vrlo osebujni karakteri pojedinih zastupnika.

Svakodnevno se izgovaraju uvrede, vulgarnosti i neistine kakve su dosad bile nezamislive, svjesno se i uporno krši Poslovnik Hrvatskog sabora. Stoga je danas, više nego ikad prije, zahtjevno voditi sjednice, što potvrđuje i rekordni broj stegovnih mjera u ovome sazivu. Već ih je izrečeno 5127, dok ih je u cijelome prošlom sazivu bilo 773 (ili čak šest puta manje!). Naravno, ne uživam u dijeljenju opomena, ali moja je dužnost držati se Poslovnika, držati se pravila igre koja, kao i u svakome sportu, postoje i u političkoj areni.

U dijelu javnosti Hrvatski sabor podrugljivo se nazivati običnom pričaonicom ili čak brbljaonicom.

To je, naravno, nepošteno, a i pokazuje duboko nerazumijevanje stvarne uloge parlamenta. No, pokazuje li to samo duboko nerazumijevanje stvarne uloge parlamenta ili se razina rasprava u Hrvatskome saboru uistinu nezaustavljivo srozava?

Nažalost, toj percepciji pridonijeli su pojedini zastupnici. Hrvatski sabor je za vrijeme epidemije bolesti COVID-19 radio po posebnom režimu koji je uključivao i kraće predviđeno vrijeme govora. Proglašenjem prestanka epidemije, međutim, vratili smo stara, pretpandemijska pravila koja zastupnicima omogućavaju više vremena za izlaganja. Rasprava u ime kluba zastupnika traje petnaest minuta, pojedinačna rasprava zastupnika deset, završna rasprava pet, zahtjev za obrazlaganjem stanke dvije minute...

Velik dio oporbe ne može nam oprostiti stabilnost parlamentarne većine i nesumnjive uspjehe Vlade Republike Hrvatske: od izgradnje LNG terminala i Pelješkoga mosta te ostvarivanja strateških ciljeva ulaska u šengensko i europodručje, preko zaštite standarda građana u globalnim krizama, gospodarskog rasta i daljnjeg povećavanja plaća i zaposlenosti pa sve do nabave modernih borbenih zrakoplova i poboljšanja položaja naših sunarodnjaka u BiH.

Kad tomu pridodamo tri replike od minute na izlaganja drugih zastupnika, plus odgovore na replike koje dobijete na vlastito izlaganje, vidite da zastupnik po svakoj točki dnevnoga reda može govoriti više od pola sata. Uzmemo li u obzir da imamo čak 16 klubova zastupnika, što je mnogo više nego u prijašnjim sazivima, rasprava po jednoj točki često se oduži do popodnevnih, čak i večernjih sati. Neki oporbeni zastupnici misle da će politički profitirati ako neprestano pričaju, govoreći izvan teme i u nedogled ponavljajući iste floskule, uvrede i podvale.

Iako neki oporbeni klubovi na sjednicama Predsjedništva Hrvatskog sabora zagovaraju ili podržavaju ideju skraćivanja predviđenog vremena za govor kao i izmjene Poslovnika, istodobno izlaze pred medije i tvrde da ih HDZ i vladajući „žele ušutkati“ te im „uzeti pravo na govor“. Osim problema njihova trajanja, srozava se i kvaliteta ra-

sprava. Oporba je nesadržajna, bez vizije, programa i vlastitih inicijativa. Obično prate medijske napise te se svako malo uhvate neke nove „teme“, ali i vrlo brzo odustanu od nje. Kada nemaš vlastitog sadržaja, onda radi malo medijske pažnje sve što pročitaš na portalima predstavljajući kao „presudno“. Neki zastupnici nisu iz prethodnih saziva naučili da galamdžije, populist i destruktivci u pravilu ne budu ponovno izabrani. Građani na kraju vide tko je tko, tko radi i gradi i nudi rješenja, a tko samo podmeće nogu i nudi isključivo destrukciju.

Vrlo je znakovito da u tom razdoblju stabilnost parlamentarne većine niti jednom nije bila ozbiljno dovedena u pitanje. Oporba zbog toga tvrdi da je Hrvatski sabor samo privjesak Vlade.

Velik dio oporbe ne može nam oprostiti stabilnost parlamentarne većine i uspjehe Vlade Republike Hrvatske, predvođene premijerom Andrejem Plenkovićem: od izgradnje LNG terminala i Pelješkoga mosta te ostvarivanja strateških ciljeva ulaska u šengensko i europodručje, preko zaštite standarda građana u globalnim krizama, gospodarskog rasta i daljnjeg povećavanja plaća i zaposlenosti pa sve do nabave modernih borbenih zrakoplova i poboljšanja položaja naših sunarodnjaka u BiH. Svaka dobra vijest za Hrvatsku i Hrvate loša je za jedan dio zlonamjerne i ljubomorne oporbe.

Odnos Sabora i Vlade jasno je određen Ustavom i zakonima, Vlada se bira i proizlazi iz Sabora, a može biti i opozvana, pa u oporbi zacijelo misle na sebe kada govore o „privjesku“. To su vam oni koji, primjerice, najave da će glasovati za pomoć Ukrajini, ali onda od toga odustanu po naredbi s Pantovčaka.

Hrvatski sabor kao predstavničko tijelo građana i nositelj zakonodavne vlasti ima, donoseći zakone i akte koji se tiču života svih građana, jednu od najvažnijih uloga u demokratskom sustavu Republike Hrvatske. To se i potvrdilo za vrijeme epidemije kad je Sabor bez prekida zasjedao i donosio odluke koje su omogućile da država i gospodarstvo nastave funkcionirati. Isto je bilo i u globalnoj krizi zbog ruske agresije na Ukrajinu, u kojoj smo donijeli i odluke o neradnoj nedjelji ili o porezu na „ekstraprofit“, čiji se prihodi koriste za zaštitne mjere; isto je i danas kad Sabor donošenjem niza zakona zajedno s Vladom osigurava Hrvatskoj milijarde eura europskoga novca iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti, a isto će biti i sutra kad ćemo prihvaćanjem poreznih izmjena omogućiti veće plaće svim hrvatskim građanima...

Unatoč izazovima modernoga vremena u kojem živimo sve užurbanije, u kojem je sve veći utjecaj tehnologije, a, vidimo, i umjetne inteligencije te unatoč sve izraženijoj

Foto: Patrik Macek / PIXSELL

demagogiji, populizmu i lažnim vijestima, Hrvatski sabor zadržao je svoj utjecaj i važnost.

Može li se reći da nedoraslost parlamentarne opozicije predstavlja jedan od najvažnijih problema političkoga života suvremene Hrvatske?

Nedoraslost opozicije prvenstveno je ipak najveći problem njih samih, zbog čega se i nalaze u oporbi već osam godina, a tamo će i ostati. Predsjednik SDP-a trebao bi biti vođa iste te oporbe, no potpuno se pogubio, kao i njegova stranka, a slično bi se moglo konstatirati i za mnoge s tzv. desnice. Takva nespojivost ideja, svjetonazora i programa, koji se temelje samo na netrpeljivosti prema HDZ-u, odbija birače i oporba, zapravo, čini štetu samoj sebi.

Nadalje, količina (počesto i najgorih) uvreda te prijetnji koje dolaze iz usta pojedinih zastupnika opozicije na račun HDZ-a, Vlade i njezina predsjednika Andreja Plenkovića te Vas osobno mora zgranuti i najneupućenijeg pojedinca. Očekujete li daljnju eskalaciju i je li zato došlo vrijeme za kažnjavanje prostaka i vraćanje digniteta Hrvatskom saboru?

Kao što sam prije rekao, ovaj, deseti saziv Hrvatskoga sabora rekordan je po broju izrečenih opomena i stegovnih mjera. To nije slučajno, već je rezultat povećanja broja uvreda i kršenja Poslovnika. Takvim ponašanjem ruše dignitet Hrvatskoga sabora, zbog čega i dobivamo nisku ocjenu kao institucija u istraživanjima javnog mnijenja.

Bojim se da će se tako nastaviti i u budućnosti, čak i pojačavati kako se budu približivali izbori iako se pokazalo da građani kažnjavaju one koji vrijeđaju, napadaju i jed-

nostavno ne nude ništa. No oporba očito nema što drugo ponuditi.

Odnos Sabora i Vlade jasno je određen Ustavom i zakonima, Vlada se bira i proizlazi iz Sabora, a može biti i opozvana, pa u oporbi zacijelo misle na sebe kada govore o „privjesku“. To su vam oni koji, primjerice, najave da će glasovati za pomoć Ukrajini, ali onda od toga odustanu po naredbi s Pantovčaka.

HDZ je suočen i s činjenicom otvorenog svrstavanja predsjednika Republike Zorana Milanovića na stranu opozicije. To je, također, rijetko viđen politički fenomen koji je iznimno štetan za razvoj političkoga života u Hrvatskoj.

Predsjednik Republike krši zakone i propise tijekom cijelog svog mandata. Koliko mi je poznato, jedini je predsjednik neke države u svijetu koji ne slavi i ne priznaje vlastiti Dan državnosti, a sjetimo se kako je kršeći zakon i proceduru htio nametnuti Zlatu Đurđević za predsjednicu Vrhovnoga suda, što mu, naravno, nije uspjelo. Aktualni predsjednik Republike Hrvatske svojom je agresivnom, nerijetko vulgarnom retorikom spustio komunikaciju na dosad najnižu razinu u suvremenoj Hrvatskoj, a mnogi ga

u tome, nažalost, oponašaju. Pokušava se nametnuti kao šef oporbe, što je rezultat i pokazatelj nepostojanja kvalitete u samoj oporbi.

Koje važne odluke će Hrvatski sabor donijeti u idućim mjesecima?

Već do ljetne stanke sredinom srpnja očekuje nas niz važnih zakona. Donijet ćemo već spomenuti paket od devet zakona porezne reforme, novi Zakon o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, i to prvo čitanje do ljeta, a drugo čitanje i njegovo izglasavanje do 1. listopada ove godine, zatim Zakon o plaćama u državnoj službi i javnim službama, kao i o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika, Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima, Zakon o socijalnoj skrbi i Zakon o osobnoj asistenciji koji osiguravaju veća prava osobama s invaliditetom i njihovim obiteljima, a tu je i Deklaracija o priznavanju Holodomora (Glodomora) iz 1932. – 1933. genocidom nad ukrajinskim narodom.

Do jesenskoga zasjedanja očekujemo od Vlade nove prijedloge zakona, posebice onih iz paketa reformi povezanih s Nacionalnim planom oporavka i otpornosti, poput novoga Zakona o turizmu, kojima ćemo osigurati novih 700 milijuna eura bespovratnih europskih sredstava u trećem i četvrtom kvartalu ove godine.

Aktualno: Obnova

Aktualno: Utemeljitelji

Gojko Šušak: Nema države bez simbola!

Mario Kapulica

„Svi se mi, dragi prijatelji, moramo češće sjetiti nekih stvari. Mi utemeljitelji – tko je bio Franjo Tuđman, čije ime, ne bez razloga, nosi naša zajednica. Naši branitelji – tko je bio Gojko Šušak, čiju ćemo 25. godišnjicu smrti obilježiti iduće godine i to tako da će svi oni kojima Gojko Šušak smeta patiti!“ Bilo je to obećanje dano pred osam stotina zagrebačkih hadezeovaca u prosincu 2022. Malo je tko čak i u samome HDZ-u u tom trenutku znao da pripreme za skup već traju i da su utemeljitelji za tu prigodu već rezervirali veliku dvoranu Vatroslava Lisinskog. Zašto je ovo utemeljiteljima bilo posebno važno? Zbog čega je pitanje Gojka Šuška i obilježavanja godišnjice njegove smrti stavljeno u istu razinu važnosti kao i ponovno vraćanje tridesetoga svibnja kao Dana državnosti? Pa zato što je i sam Tuđman uvijek govorio „Nema države bez simbola“, a Šušak je svakako jedan od onih simbola koji uz Tuđmana predstavljaju puno toga: zajedništvo domovinske i iseljene Hrvatske, pomirbu ideološki zavađenog hrvatstva, odnos i zastupanje interesa hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, pobjedu u Domovinskom ratu. Gromoglasnu tišinu koja je predugo trajala trebalo je prekinuti kako se ne bi pretvorila u zaborav koji bi obavio buduće generacije.

Uvijek za Tuđmana!

I zato je bilo važno vratiti Šušku mjesto koje mu pripada. Prodornim glasom razgrnuti veo zaborava kojim se željelo prekriti njegovu važnost. U tom kontekstu treba podsjetiti na ono čega se suvremenici jako dobro sjećaju, a ostali slabo pamte. Na trenutak njegove smrti. Dirljivih riječi kojima se Tuđman opraštao od svog najbližeg suradnika. Potresnih izjava hrvatskih domoljuba. Javnih komentara političkih suparnika. Ali i međunarodnih odjeka njegova preranog odlaska. Podsjetimo samo na neke.

Ivica Račan će tako izjaviti: „Smrću Gojka šuška hrvatski narod gubi čovjeka kojemu ni mi, njegovi politički protivnici, ne osporavamo velike zasluge u borbi za slobodu i ravnopravnost hrvatskog naroda“, a Dražen Budiša nastavi: „Gojko Šušak je čovjek nesumnjivih zasluga u obrani i stvaranju hrvatske države, a mi u HSLS-u zapamtit ćemo ga i kao iznimno korektnog političara u pitanju međustranačkih odnosa.“ Vlado Gotovac, koji se često nije slagao s Tuđmanovom politikom, priznat će: „Šušak je od prvoga

Zajednica utemeljitelja održala je svoje obećanje dano još prošle godine. Uz potporu Andreja Plenkovića organizirali smo obilježavanje dvadeset i pete godišnjice smrti skromnog čovjeka velebnih djela, uz Franju Tuđmana svakako jedne od najvažnijih i najzaslužnijih osoba za hrvatsku slobodu – Gojka Šuška!

trenutka prihvatio kompletnu Tuđmanovu politiku. On je postao jedan od njegovih najbližih suradnika. Spojivši tu činjenicu s ministarskim mjestom (obrana), on je odigrao vrlo važnu ulogu u realiziranju hrvatske politike, a napose u realiziranju hrvatske politike prema BiH.“

Na dan kad je preminuo Šušak malo tko nije osjetio potrebu osvrnuti se na odlazak tog čovjeka, koji se od svoje pojave na hrvatskoj političkoj sceni početkom 1990. prometnuo u simbol istinskog državotvorstva i pobjede u Domovinskom ratu. Ured visokog predstavnika za provedbu Daytonskoga sporazuma uputio je izraze sućuti, a general Jacques Paul Klein izjavio je: „Gojko Šušak pružao je dragocjenu pomoć i odigrao konstruktivnu ulogu u vrijeme prijelazne uprave UN-a u Istočnoj Slavoniji, baš kao što je pozitivno djelovao i u provedbi Daytonskog sporazuma u BiH. Ministar Šušak uvijek je držao dano obećanje.“ Žaljenje zbog Šuškeve smrti izrazili su i predstavnici američkog ministarstva vanjskih poslova i obrane. William Montgomery je rekao: „U ime vlade SAD-a želio bih izraziti naše žaljenje zbog smrti ministra obrane Gojka Šuška. Bio je hrvatski domoljub i mnogo je pridonio hrvatskoj neovisnosti. Veoma cijenimo njegov doprinos, posebice kad je riječ o provedbi Daytonskoga sporazuma.“ William Perry, tadašnji ministar obrane, biranim se riječima oprostio od Šuška na Mirogoju: „Otišao je čovjek, takva više nećemo sresti. Nedostajat će ne samo svojoj obitelji i prijateljima već i hrvatskom narodu, kojem je služio“.

Šušak: tradicija koju će HDZ trajno čuvati!

Obljetnica je održana u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog, a okupilo se oko dvije tisuće ljudi. Zašto tek sad i zašto tek u vrijeme mandata Andreja Plenkovića? Ivo Sanader za to nije imao interesa. Nije ga Šušak osobito zanimao, a očito je i dvojio bi li se naglašavanje Šuškeve važnosti reflektiralo na njegovu obljubljenost u međunarodnim krugovima (za čiju se ljubav svojevremeno ispričavao i zbog nekih Tuđmanovih „grešaka“). Tomislav Karamarko je imao kompleks svojeg pristajanja uz Josipa Manolića i Stjepana Mesića, koji su u pokušaju izazivanja ustavne krize 1994. kao svoju glavnu metu označili upravo ministra Šuška. Plenković je pak do te mjere afirmirao Tuđmana, razdoblje stvaranja države i međunarodnu poziciju Hrvatske (pa i onu u odnosu na BiH) da je mogao bez zadržke svojim autoritetom povući ovakav potez njegove reafirmacije. I to je i učinio.

Na to su članovi HDZ-a reagirali. Lisinski nije mogao primiti sve one koji su željeli sudjelovati u toj konačnoj potvrdi Šuškeve uloge. Šuškeve i Tuđmanove, zapravo, jer jedno ide s drugim i to se razdvojiti ne može. Za obojicu se može reći da su imali živote po mnogo toga različite, no po jednome iste: njihovi su životi „rijetko tekli izvan patnji vlastite domovine“. Zato su i ključni uspjesi Hrvatske u doba u kojem se odlučivala njezina sudbina bili njihovi. I kladim se (uvjeren sam) da ni jedan ni drugi ništa ne bi mijenjali, kao što bi i čitav hrvatski narod u sličnim okolnostima opet postupio isto! Tuđman i Šušak nisu bili reformatori starog sustava. Oni su bili graditelji novog. Arhitekti našeg vremena, izvršitelji povijesne volje hrvatskog naroda i njegovi pravi i istinski branitelji. Prepoznali su potrebu da se hrvatski narod politički ujedini, organizira, pa i naoruža – kako ne bi bio izbrisan pred naletom jugokomunizma i velikosrpske agresije. I to u vremenu u kojem su apetiti Srbije naočigled rasli, praćeni zlokoynom hrvatskom šutnjom, sve do pojave Tuđmana i Hrvatske demokratske zajednice na političkoj sceni.

Ljudi koji su proveli u djelo veliku ideju

Trenutak je za prisjećanje što su nam Tuđman i Šušak ostavili za budućnost i što smo kao narod i kao ljudi od njih dobili u naslijeđe. Kao što je već rečeno, a mislim da valja ponoviti, Tuđman je prije više od pedeset godina

Foto: Jurica Galoić / PIXSELL

Tuđman i Šušak odredili su put suvremene Hrvatske i osigurali nam kartu za ulazak u sve današnje europske i euroatlantske integracije. Zahvaljujući njima, Hrvatska se vratila tamo gdje je oduvijek pripadala, u društvo iz kojeg je bila otrgnuta silom, spletom nesretnih okolnosti, nerijetko i nedoraslošću vlastitih lidera te podijeljenošću nacionalnog bića.

rekao: „Kao što se dijete jednom kad prohoda ne može više natjerati na puzanje – tako se isto jedan narod, kada

dođe do svoje svijesti, ne može više prisiliti da trpi hegemonizam i da se podvrgava tuđoj vlasti“. Na toj spoznaji, na njezinu sazrijevanju i općoj prihvaćenosti u hrvatskom narodu stvorena je država. I ako je točno da ništa nije toliko moćno kao ideja čije je vrijeme došlo (a točno je), onda mi danas možemo samo ponoviti: ideja stvaranja samostalne i suverene, demokratske Hrvatske s Tuđmanom i Šuškom je došla, sazrela do svoje punine i ništa je nije moglo zaustaviti.

Tuđman i Šušak odredili su put suvremene Hrvatske i osigurali nam kartu za ulazak u sve današnje europske i euroatlantske integracije. Zahvaljujući njima, Hrvatska se vratila tamo gdje je oduvijek pripadala, u društvo iz kojeg je bila otrgnuta silom, spletom nesretnih okolnosti, nerijetko i nedoraslošću vlastitih lidera te podijeljenošću nacionalnog bića. Zahvaljujući njima Hrvatska danas u tom društvu ima i svoju ulicu i svoj kućni broj i ta će Hrvatska napraviti sve da ulicu i kućni broj dobije i Bosna i Hercegovina, država hrvatskog i ostalih ravnopravnih i konstitutivnih naroda! Na temeljima koje su postavili, na njihovoj hrabrosti i razumijevanju bitnih interesa hrvatskoga društva formulirali smo politiku modernog hrvatskog suverenizma, koju dosljedno provodimo već sedam

godina i koju ćemo nastaviti provoditi i nakon sljedećih izbora! Jer to je najbolji put za Hrvatsku, to je najbolji put za sve hrvatske građane!

Nastavili smo i Šuškovu djelo u izgradnji hrvatske vojne sile kao jamstva sigurne budućnost suverene i samostalne Hrvatske države. I nećemo stati! Jer kao što je Šušak rekao: „Pobjednik se ne vraća, pobjednik ide naprijed.“ A koliko je Šušak išao naprijed, osim velebnih operacija kojima je oslobođena Hrvatska svjedoči i već spomenuta izjava dana u ime vlade Sjedinjenih američkih država prije 25 godina: „Bio je hrvatski domoljub i mnogo je pridonio hrvatskoj neovisnosti. Njegova vizija modernog, demokratskog, zapadnog vojnog ustroja ostvarivala se pod njegovim vodstvom i usmjeravanjem...“ Doživio je dan uspostave i konačne slobode samostalne Hrvatske. U ostvarivanju tog projekta sudjelovao je do kraja. O tome svjedoče i njegove posljednje riječi: „Nije me strah umrijeti. Ostvario sam više nego što sam mogao sanjati“. Time nam je, jednako kao i Tuđman, čiju je politiku provodio, poslao jasnu poruku koju vrijedi ponavljati. Ciljevi koji su pred nama, baš kao i oni već ostvareni, vrijedni su naše žrtve. Na tom putu potrebno je i hrabrosti i razboritosti. Ali jednome na tom putu nema mjesta: strahu i malodušnosti!

Aktualno: Utemeljitelji

„Ne damo na Hrvatsku!“ Snažne poruke utemeljitelja HDZ-a Splitsko-dalmatinske županije

U subotu 24. lipnja održana je izborna skupština Zajednice utemeljitelja Splitsko-dalmatinske županije. Bio je to poziv na zajedništvo, na politički angažman, na obranu naših vrijednosti koje već tri i pol desetljeća politički najbolje zastupa upravo Hrvatska demokratska zajednica.

Piše: Ivan Pnjak

Sasvim očekivano, skupština je započela otvorenim pozivom na poštivanje Dana državnosti. Zbog toga je svima onima koji u tom datumu vide „HDZ-ov dernek“ poručeno da kažu jedan datum iz prvih deset godina stvaranja države, jedan jedini u kojem su oni odigrali ključnu ulogu: „I evo, obećavamo im ovdje, s ovoga mjesta“, istaknuto je, „da ćemo o tome razmisliti! Al’ ne mogu reći jer takva datum nema! Brojni su govornici u Splitu s pravom podsjetili na ključnu ulogu utemeljitelja u tom razdoblju i na sve ono što HDZ i danas uspješno čini kako bi na tim temeljima unaprijedio svaki aspekt života u našoj domovini.

O tome je govorio i Šime Erlić, ministar i osobni izaslanik predsjednika HDZ-a Andreja Plenkovića. Nije mu to kao mladom ministru bilo osobito teško jer se vrijednosti HDZ-a, koje odlučno zastupamo, radom Vlade pretvaraju u korist za sve naše građane i za Hrvatsku, koja nikada nije bolje stajala ni na unutarnjem ni na međunarodnom planu. Njegov je govor trajao nešto duže jer jednostavno nije moguće, čak i odlučiti li se tek za puko nabranje, ukratko navesti sva naša konkretna postignuća. Što se tiče oporbe, ona je – gdje god je u poziciji lokalne vlasti, pokazala svoju nesposobnost i nevjerodostojnost koja uvijek ide ruku pod ruku s agresivnim neprihvatanjem golih činjenica. Pa ako ne znaju i ne žele znati ni elementarne stvari, treba im, rečeno je, pomoći da nauče. Ubrzani tečaj o tome što HDZ znači, što Hrvatska znači, kako se za Hrvatsku radi i kako se brani ono u što se vjeruje.

Naši najžešći protivnici u politiku nisu unijeli ništa. I to se vidi, nažalost često prekasno. Izostanak takvih vrijednosti vidljiv je na svakome koraku. U tom kontekstu spomenuta je i ruska agresija na Ukrajinu, za koju su tako puno razumijevanja imali i Zoran Milanović i nedorasla oporba. Putin je pokušao destabilizirati svijet, destabilizirati Europu, a na kraju je destabilizirao Rusiju. Pokušao je pokoriti Ukrajinu, a onda je došao u poziciju da utvrđuje položaje oko Crvenog trga. „Sada, kada si ruski medvjed sam gura prst u oko, kada Kijev više nije predgrađe Moskve nego je u predgrađu Moskve Wagner, možda ove naše političke pudlice i shvate nešto i prestanu nas sramotiti. Čekamo Milanovićev komentar. I baš nas zanima tko će ga sada citirati? Putinovi ili Wagnerovi propagandisti? I na čiju će stranu ovoga puta stati? Mi taj problem nemamo. Nama, za razliku od njih, poklič ‘Slava Ukrajini’ ne para uši. A oni neka se na to naviknu ili nek’ začepu uši“, rečeno je.

Čelni ljudi HDZ-a Splitsko-dalmatinske županije, a to znači i južne Hrvatske, uključili su se u rad skupštine i poslali važne poruke za budućnost, redovito se pritom referirajući na okolnosti u kojima HDZ danas djeluje. Tomislav Šuta je kao mladi predsjednik naše splitske organizacije govorio o potrebi agilnog i odlučnog pristupa svim lokalnim i nacionalnim temama ne štedeći dezorijentiranu splitsku vlast, koja pokazuje ne samo nesposobnost nego i neshvaćanje potreba grada. Umjesto da rade, čujemo ih

kako plaču i napadaju Vladu, koja je u svakom pa i infrastrukturnom aspektu napravila sve za naše velike gradove, baš kao što vodi računa i o bilo kojem dijelu Hrvatske. Blaženko Boban u emotivnom je nastupu podsjetio na ključnu ulogu HDZ-a u svim bitnim koracima do ostvarenja hrvatske državnosti, ali jednako tako i u današnjim vremenima. Ona su jednako zahtjeva, ali i HDZ je jednako odlučan i jednako uspješan u rješavanju svih pitanja Hrvatske i njezine budućnosti. Ante Sanader naglasio je potrebu zajedništva, međusobna uvažavanja te ulogu koju su utemeljitelji imali i koju imaju i u današnjem HDZ-u. Posebno se osvrnuo i na vелеbni skup u povodu obilježavanja godišnjice smrti ratnog ministra obrane zahvalivši utemeljiteljima na ključnoj ulozi u njihovoj organizaciji.

Foto: HDZ

Jedan od naših najagilnijih župana, mladi Ernest Petry, snažno je uputio na povezanost Dalmacije i Slavonije. Upravo se vrativši iz Subotice, gdje je bio dijelom hrvatskoga izaslanstva predvođenog Andrejom Plenkovićem, bez zadržke je istaknuo našu posvećenost interesima hrvatskih manjina u susjednim državama poručujući kako oni, zahvaljujući HDZ-u i njegovoj vladi, nisu niti će biti zaboravljeni, baš kao ni hrvatski narod u Bosni i Hercegovini. Josip Šarić, zastupnik u Saboru, potpredsjednik vukovarsko-srijemskog HDZ-a i tamošnje organizacije utemeljitelja, koji je na skupštinu doveo i slavonske tamburaše, podsjetio je kako su oni bili i na osnivanju HDZ-a prije 33 godine u „Marjanu“. „Zašto baš tamburaši iz Slavonije?“ zapitao se pa odgovorio: „Pa zato što su se svi drugi bojali!“ Poručio je nazočnima kako je njegova misija prekinuti farsu Ivana Penave te ih pozvao da isto učine i u Splitu. Posebno je pozdravio Alena Gojaka, s kojim je zajedno bio pripadnik specijalne policije u Lučkom 1990. kad je to bila jedina hrvatska oružana sila. Vladimir Šeks, jedan od sudionika svih ključnih događaja u povijesti stranke, „HDZ-ova enciklopedija“, kako su ga nazvali, pokazao je da ga zaslužen zovemo doajenom stranke. Vrlo se precizno referirao na razdoblje stvaranja stranke oštro se pritom osvrćući na neobjavljeni rat oporbe protiv jedine noseće stranke u Hrvatskoj. Pozvao je na snažno suprotstavljanje

nedoraslim političkim grupacijama koje besramno napadaju sve naše vrijednosti.

Ima li što ljepše nego da oni koji odlaze i oni koji ih nasljeđuju idu ruku pod ruku u ostvarivanje nacionalnih ciljeva te da jednako drže do naših vrijednosti? Ivica Tafra, dosadašnji županijski predsjednik i sadašnji član nacionalnog vodstva, uvelike je zaslužan za položaj i utjecaj koji utemeljitelji imaju u županiji. On je jedan od onih ljudi kod kojih nećete vidjeti razliku u izričaju govora li na svom dolasku ili odlasku s dužnosti. Tako je bilo i ovoga puta. Kao čovjek pun iskustva i istinske ljubavi prema hrvatskoj državi, do kraja posvećen njezinim interesima, uputio je važne poruke. I pri tome se, govoreći o potrebi većeg uvažavanja različitih mišljenja i spremnosti na kritiku, nije obratio samo utemeljiteljima nego i stranačkim dužnosnicima općenito.

Predsjednik zajednice Mario Kapulica, obraćajući se okupljenima, nije štedio ni riječi ni glasnice, ali ni nedoraslu oporbu koja pokazuje da nije kadra prepoznati, a kamo li provoditi politike ostvarivanja državnih interesa. Upozorio je na one među njima koji se prikazuju kao dobročinitelji koji bi građanima digli plaće „ali im ne da zločesta Vlada“. „Sram ih bilo! Što znači ‘mi smo za rasterećenje, ali ga treba tražiti drugim mjestima’? Pa šta bismo to trebali tražiti na ovome mjestu? U ovome gradu? Božju česticu?“ poručio je i nastavio: „Zamislite da mi kažemo ono što je neki dan rekao Puljak, kako bi svijet bio puno ljepše mjesto bez osoba koje istupaju u medijima a da ga prethodno nisu nazvale, kako je to prekjučer poručio svojoj stranačkoj kolegici i svojoj političkoj tajnici Daliji Orešković. Idemo to testirati. Probajmo mi iz HDZ-a reći da bi Hrvatska bila puno bolje mjesto bez bilo kojeg njezina građanina. Prošli bi gore nego Šeks kad se nakon govora u Australiji vratio u komunističku Jugoslaviju.“ Pozvao je i na veću borbenost. „O pobjedniku se odlučuje na terenu. A on je tu. I danas u ovoj dvorani i sutra na ulici. Kad si na terenu, napad je najbolja obrana!“ zaključio je.

Nakon izvanrednih lokalnih izbora u Splitu Ivica Tafra je u srpnju 2022. odstupio s mjesta predsjednika županijske organizacije pozivajući na promjene, nov pristup, unošenje nove svježine i veću borbenost u našim redovima. Novoizabrani predsjednik Alen Gojak naglasio je kako taj poziv na veću borbenost i pojačani angažman stoji i danas. U svom je govoru dao i jedno obećanje: „I ako je Kapulica kao predsjednik Zajednice mislio ozbiljno kad je nedavno u jednoj emisiji izjavio da ćemo idući Dan državnosti obilježiti u uredu predsjednika Republike, a da je na njemu s koje strane ograde će to biti – a poznavajući ga vjerujem da je, onda mu poručujem i obećavam i u vaše ime da će na tom skupu, s koje god strane ograde bio, biti i utemeljitelji Splitsko-dalmatinske županije!“ Političke pozicije Zajednice u županiji ilustrirao je nizom javnih istupa o brojnim lokalnim i nacionalnim temama u proteklih šest mjeseci. Izvijestio je i o pripremama za osnivanje gradskih organizacija u Splitu te za imenovanje povjerenika u područjima gdje postoji veći broj članova, prvenstveno u Kaštelima te Imotskoj i Cetinskoj krajini.

Aktualno: HDZ

U povodu smrti Nikice Valentića

Uredništvo

Nakon duge i teške bolesti u srijedu 3. svibnja 2023. preminuo je peti predsjednik Vlade samostalne Republike Hrvatske Nikica Valentić. Rodio se 24. studenoga 1950. u Gospiću, diplomirao je pravo u Zagrebu 1974. Prve je do-dire s politikom Valentić imao početkom sedamdesetih, u vrijeme reformsko-nacionalnog pokreta znanog kao Hr-vatsko proljeće, a početkom devedesetih priključio se naci-onalno-demokratskom pokretu predvođenom Hrvatskom demokratskom zajednicom. U HDZ-u je Valentić ostvario mnogo: u dva je navrata (1992. – 1993. i 1995. – 2000.) iza-bran za zastupnika u Saboru, a bio je i članom predsjedniš-tva stranke. Nakon toga se politički pasivizirao e da bi se početkom 2011. pojavila (u konačnici promašena) speku-lacija o kandidaturi za predsjednika stranke.

Mnogim našim članovima kao i ukupnoj hrvatskoj javnosti Valentić će, međutim, uvijek ostati poznat (i pre-poznat) kao vrlo uspješan predsjednik Vlade (od 1993. do 1995.). Podsjetimo, na čelno je mjesto u Vladi došao nakon uspješne obrane hrvatske samostalnosti, međunarodno-ga priznanja i gotovo godine dana provedbe (neuspješne) mirovne operacije Ujedinjenih naroda u Hrvatskoj. Dakle, u trenutku kad su se pred Hrvatskom našli brojni – i među-sobno povezani – izazovi. Od nastavka međunarodne afir-macije Hrvatske, nezavršenog ratnog sukoba, izgradnje moderne oružane sile, preko zbrinjavanja stotina tisuća prognanika i izbjeglica, nezahvalne monetarne, fiskalne i socijalne situacije do imperativa brojnih reformi. U sve-mu navedenome postigao je nesumnjive uspjehe, među kojima posebno ističemo uvođenje modernog socijalnog programa, zaustavljanje hiperinflacije i – naravno – oslo-bađanje okupiranih dijelova Hrvatske.

Foto: Hrvoje Jelavić / PIXSELL

U spomen na život i djelo Nikice Valentića 8. svibnja 2023. održana je komemoracija na kojoj su govorili brojni ugledni pojedinci. Među njima i predsjednik HDZ-a An-drej Plenković, koji je izrazio sućut obitelji pokojnika, ali i podsjetio na Valentićevu važnost u suvremenoj hrvat-skoj političkoj povijesti. Ističemo da je Plenković posebno

naglasio Valentićevu upornost u promicanju demokrat-skih standarda mlade hrvatske države. Valentić je uvijek naglašavao „jačanje demokratskih standarda kao ključni cilj hrvatskog naroda, društva i države“, a izgradnju demo-kratske Hrvatske kao razlog „zbog kojeg se toliko snažno angažirao u politici“.

Obljetnica osnutka

Svaki 17. lipnja zadnjih trideset i četiri godine u Hrvatskoj s pravom treba promatrati kao dan najjače hrvatske poli-tičke stranke, tj. Hrvatske demokratske zajednice. Tako je, naravno, bilo i ove godine (uz tehničku opasku da je samo obilježavanje održano dva dana prije).

Velika obljetnica počela je sjednicama Predsjedništva i Nacionalnog odbora HDZ-a. Uz uobičajenu otvorenu raspravu o aktualnom političkom rezultatu i brojnim uspje-sima Vlade posebna je pozornost posvećena predstojećim političkim izazovima. Iz izgovorenog posebno valja izdvo-jiti čvrst stav da HDZ neće podleći oporbenoj zamci prema kojoj već sad treba razmišljati o budućim izborima (kako nema nikakvu ozbiljnu političku platformu o bilo čemu, tako očito besposlena oporba već sada dijeli ministarske fotelje!), ali i jasnu poruku da je vrijeme pasivne pozicije prema oporbi koja svakodnevno odašilje nevjerojatne po-ruke mržnje prema HDZ-u nepovratno prošlo.

S druge strane, naravno da se vlastitih uspjeha ne treba stidjeti, a onda je jasno i da ih treba žustrije, borbenije i če-šće predstavljati u javnosti. Stoga je i na sjednici Predsjed-ništva i na sjednici Nacionalnog odbora zaključeno da je Vlada izvrsno upravljala krizama u prethodnom razdoblju, što se posebno dobro odrazilo u odličnoj zaposlenosti u Hrvatskoj. Nadalje, smanjuje se stopa inflacije, povećane su plaće više od 219 000 zaposlenih u državnim i javnim službama, ubrzan je proces obnove, a (zlogukim sovama usprkos!) iskorištena su sva sredstva Fonda solidarnosti za zagrebački i petrinjski potres.

Foto: Josip Regović / PIXSELL

Obilježavanje je nastavljeno svečanom sjednicom Na-cionalnog odbora Zajednice utemeljitelja HDZ-a „dr. Fra-njo Tuđman“ u prostorijama Nogometnog kluba Jarun.

Prije same sjednice kod spomen ploče položeni su vijenci, potom je odigrana tradicionalna nogometna utakmica, a sve je završilo ugodnim druženjem.

Hrvatska i svijet

Plenković u Srbiji

Trijumf snage i utjecaja hrvatske države

Dr. sc. Ivica Miškulin

Iz sasvim su razumljivih razloga posjeti hrvatskih državnika susjednim državama Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori i Srbiji uvijek prilično jedinstveni. S Bosnom i Hercegovinom Hrvatska ima najdulju granicu (ujedno sada i vanjsku granicu Europske unije), a radi se o drugoj državi, u kojoj su Hrvati konstitutivan narod, pa je interes Zagreba za njezinim ulaskom u europske integracije očit. Crna Gora dotiče osjetljivo područje krajnjeg hrvatskog juga, tamo također žive brojni Hrvati, a radi se o jedinoj državi europskoga jugoistoka s kojom je Zagreb u važnom savezništvu (naime, i Crna Gora je članica NATO-a).

Uz Bosnu i Hercegovinu te Sjevernu Makedoniju Srbija je danas nesumnjivo najdinamičniji prostor europskog jugoistoka. Beograd je (svojom krivicom) zapeo u pridruživanju u EU, nepromišljeno se dovodi u situaciju da ga civilizirani svijet promatra kao satelit Rusije, pokušava imitirati inatljivo i konfrontacijsko ponašanje Mađarske, uporno se odbija suočiti s postojanjem samostalnog Kosova, a režim agresivnom retorikom (koja često podsjeća na mračna vremena devedesetih) nastoji skriti od javnosti bujanje brojnih društvenih problema. Hrvatska se, dakle, na istočnim granicama suočava s popriličnom geopolitičkom nepoznanicom.

Međutim, bježanja od geografije (tj. susjeda) u međunarodnim odnosima nema, odnosno nebriga za stanje „preko ograde“ bio bi nesumnjivo nepromišljen čin. Stoga je aktualna odgovornost Hrvatske prema susjednim državama koje su izvan EU-a trojaka. Prvo, Zagreb je iz razloga sigurnosti i šire geopolitičke situacije snažan zagovornik što bržeg ulaska tih država u EU i NATO. Drugo, briga za dobrobit hrvatskih zajednica u njima ustavna je obveza svih vlasti u Hrvatskoj (što, naravno, ne treba poistovjećivati s uplitanjem, kako se običava reći, u unutarnje poslove tih država). Konačno, Hrvatska prema tim državama djeluje načelom dobrog primjera, odnosno nastoji im pokazati zašto je dobro ići u smjeru modernizacije, rasta materijalnog i demokratskih standarda, uspješne međunarodne afirmacije i sl. Uvijek je bolje imati boljeg susjeda!

Navedeno bi se moglo nazvati i pametnom diplomacijom, tj. ispravnim utjecajem jedne države u međunarod-

nome okruženju. U tom kontekstu treba gledati i nedavni posjet predsjednika Vlade Republike Hrvatske Andreja Plenkovića (zajedno s ovećom delegacijom) Srbiji. Plenković je u Srbiju otišao kako bi predstavio višegodišnje materijalne napore hrvatske države u pomoći tamošnjim Hrvatima, kako bi na jedini ispravan način (pregovorima) pokušao riješiti postojeće probleme između dviju država, kako bi demonstrirao novi međunarodni položaj Hrvatske i kako bi srbijanskim vlastima pokazao u kojem smjeru valja ići.

Hrvatski premijer u Srbiji: tako se to radi!

O samome boravku u Srbiji, do kojeg je došlo 23. lipnja 2023., naši čitatelji već su iscrpno informirani pa tehničkim detaljima nećemo posvetiti previše pažnje. Nakon poziva predstavnika hrvatske zajednice u Srbiji (Hrvatsko nacionalno vijeće i Demokratski savez Hrvata), Plenković je najprije posjetio Srijemsku Mitrovicu i tamošnju Katedralu svetog Dimitrija. Potom je otišao u Suboticu, gdje je održao radni sastanak s predstavnicima hrvatske zajednice, zatim sa srbijanskom premijerkom Anom Brnabić i, konačno, svečano otvorio novo sjedište Hrvatskog nacionalnog vijeća u Srbiji, tj. Hrvatsku kuću u Subotici.

Premijer Plenković je u Srbiju otišao kako bi predstavio višegodišnje materijalne napore hrvatske države usmjerene k pomoći tamošnjim Hrvatima, kako bi na jedini ispravan način (pregovorima) pokušao riješiti postojeće probleme između dviju država, kako bi demonstrirao novi međunarodni položaj Hrvatske i kako bi srbijanskim vlastima pokazao u kojem smjeru valja ići.

Dublja analiza ovoga posjeta jest ono čemu ću posvetiti veću pozornost. Krenimo s Hrvatima u Srbiji. Nakon dugogodišnjeg statusa građana drugog reda (tijekom devedesetih), praćenog represijom, progonstvom i drugim nepravdama, u zadnje vrijeme njihov se položaj popravlja. Ulazak Tomislava Žigmanova u vladu Srbije budi snažne

asocijacije na položaj srpske manjine u Hrvatskoj i ne-skriveno se nadam da će Beograd nastaviti u tom smjeru. Razvoj demokracije pretpostavlja posebnu pažnju prema manjinskim zajednicama i ako ga nastavi poboljšavati Srbija će se početi približavati civiliziranim državama Europe i svijeta.

U Subotici je Plenković otvorio Hrvatsku kuću. Radi se o doista velebnom zdanju, smještenom gotovo u samome središtu grada i koje se prostire na oko 1100 četvornih metara. Moderno je opremljeno, a Hrvatska je u njega uložila gotovo dva milijuna eura. O tome koliko znači za tamošnje Hrvate – preciznije, koliko u njihovim očima simbolizira brigu Hrvatske za sunarodnjake u susjednoj Srbiji – iznimno rječito govore njihove reakcije. S razlogom su svi predstavnici Hrvata u Srbiji izricali jedino riječ ponos.

Prilikom ovakvih posjeta redovito dolazi do sastanaka zatvorenih za javnost, a tijekom kojih se raspravlja o aktualnim problemima između dviju država. Kad je o odnosima između Hrvatske i Srbije riječ, Zagreb je, uz položaj Hrvata u Srbiji, posebno zainteresiran za problematiku procesuiranja ratnih zločina, otkrivanja lokacija nestalih osoba iz Domovinskoga rata, povratka opljačkanog hrvatskog kulturnog blaga, prava Hrvatske na arhivsko gradivo iz vremena bivše Jugoslavije i slično. Radi se o (razumljivo) delikatnim pitanjima, čije rješavanje – što posebno valja naglasiti – gotovo u potpunosti ovisi o ponašanju Srbije. Samo, naravno, pokaže li opipljiv napredak u spomenutim pitanjima, Beograd može očekivati toliko potrebnu institucionalnu i financijsku pomoć Europske unije.

Svaki državnički posjet drugoj državi znači i vlastito predstavlanje u tuđem dvorištu. Što je, dakle, hrvatski premijer pokazao u Srbiji? Najjednostavnije: očiglednu činjenicu da je Srbiju posjetio lider snažne Hrvatske. Snažne u tri temeljna aspekta. Najprije, plaćanje projekata poput Hrvatske kuće može si priuštiti samo financijski jaka država. Poredba ekonomske snage Hrvatske i Srbije je neumoljiva te nesumnjivo pokazuje da je Hrvatska daleko ispred Srbije.

Evo temeljnih podataka (odnose se na 2022., a preuzeti su s mrežnih stranica Hrvatske narodne banke i Narodne banke Srbije). Hrvatski bruto društveni proizvod (BDP) u 2022. iznosi 67 390 milijuna eura, dok je srbijanski 60 371 milijun, a ako ga predstavimo po glavi stanovnika iznosi za Hrvatsku 17 486 eura, dok je u Srbiji 8 748. Hrvatska je, dakle, za barem 50 milijarda kuna bogatija od Srbije, a prosječni građanin Hrvatske godišnje ima na raspolaga-

Foto: Dubravka Petrić / PIXSELL

nju dvostruko više novca od prosječnog građanina Srbije premda tamo živi više od tri milijuna građana nego u Hrvatskoj i premda je površina Srbije za više od trećine veća od površine Hrvatske! Navedeni podatci, međutim, ne otkrivaju sve. Ponovimo, prosječni je građanin Hrvatske sada više nego dvostruko bogatiji od prosječnog građanina Srbije premda je Hrvatska (upravo zahvaljujući agresivnoj politici Srbije devedesetih) morala sama snositi enormne troškove ratnog sukoba i poslijeratne obnove! Plenković je, dakle, u Srbiji pokazao kako uspjeti, odnosno pokazao je bogatstvo i snagu današnje Hrvatske.

Srbija se mora suočiti s nečasnom ulogom agresora u devedesetima. To znači priznati i preuzeti odgovornost za agresiju na Hrvatsku. Za ratni sukob odgovoran je imperijalni režim Slobodana Miloševića, kako je Plenković kristalno jasno izjavio u Subotici.

Nadalje, na što je hrvatski premijer uputio svoje sugovornike u Srbiji? Prvo i najvažnije (premda je to „promaklo“ HDZ-ovim kvazidesnim političkim oponentima): bez jasnog određenja prema prošlosti nemoguće je zamisliti dobre (namjerno rabim ovu riječ jer je jasno da Hrvatska ne smije na istočnim granicama imati neprijatelja) odnose Hrvatske i Srbije, pa onda i rješavanje aktualnih problema. Kad je o Srbiji riječ, to znači suočavanje (priznanje i preuzimanje odgovornosti) s nečasnom ulogom agresora u devedesetima. Za ratni sukob odgovoran je imperijalni režim

Slobodana Miloševića, kako je Plenković kristalno jasno izjavio u Subotici. (Kako ponekad znam uočiti važan trenutak u povijesti, dodajem da se radi o prvom hrvatskom državniku koji je ovako nešto rekao u pola Srbije!)

Drugo, premda je jasno da se uloga Srba u Hrvatskoj i Hrvata u Srbiji u devedesetima nikako ne smije stavljati u istu ravan – jer je dobar dio prvih sudjelovao u pobuni protiv vlastite države, a drugi su bili žrtvom svesrpskog šovinizma – Plenković je u Srbiji *de facto* pokazao kako moderna i demokratska država pristupa delikatnoj manjinskoj problematici. Zaslugama Zagreba i pametnijih vlastitih predstavnika hrvatski su Srbi u drugoj polovici devedesetih pomireni s hrvatskom državom. Hrvatska očekuje da Srbija na isti način tretira tamošnje Hrvate.

Treće, mjesto je Srbije (a naravno i važan hrvatski interes) unutar EU-a. Zašto? Zato što članstvo u EU imperativno nalaže reformske procese koji će Srbiju učiniti modernijom, zato što članstvo u EU ima očite koristi za manje države jer im (uglavnom nerazmjerno njihovoj političkoj i/ili ekonomskoj snazi) omogućuje daleko jači međunarodni položaj i zato što EU donosi brojne ekonomske koristi nekadašnjim državama komunističke istočne Europe (europski fondovi). Plenković je, dakle, u Srbiji – u dvostrukoj ulozi: predsjednika hrvatske vlade i čelnika jedne članice EU-a – pokazao kako treba na djelu izgledati moderno primijenjeni koncept suverenizma. Kako hrvatski premijer simbolizira hrvatsku državu, tako se u Srbiji otvorio (hrvatski) prozor u bolju budućnost. „Hrvatska, koja obilježava prvih deset godina članstva u Uniji, svojim iskustvom, položajem i utjecajem na razini Europske unije može biti važan akter kako bi se ubrzali reformski procesi u Srbiji i uopće dinamizirao proces proširenja“, bila je samo jedna od važnih rečenica koje je Plenković izgovorio u Subotici. (Doista, zaključujem, što više očekivati od nekog državnog posjeta?)

Praznina u glavi: oporba o Plenkovićevu posjetu

Priznajem da mi je postalo pomalo zamorno pisati o šokantnom stupnju neznanja i zlobe kakav obilježava oporbu (i) kad je riječ o međunarodnoj politici. Ukratko, ako je suditi prema izjavama oporbenih političara, ispada da bi najbolje bilo na granici sa Srbijom (pa onda i prema Hrvatima tamo!) sagraditi zid, prekinuti sve kontakte i ponašati se kao da je s druge strane kakva pustinja. Ali, našim smo čitateljima dužni pokazati i ovaj nečasan aspekt domaće politike.

Posebno su se bijednim izjavama istaknuli predstavnici MOST-a, DP-a i SDP-a. Za docenta Ninu Raspudića Plenković je u Srbiju otišao kako bi radio protiv hrvatskih interesa! Dakle za MOST je pomoć hrvatskoj zajednici u Srbiji, rad na rješavanju problematike nestalih, graničnoga spora i drugoga kao i demonstracija snage hrvatske države u Srbiji rad protiv hrvatskih interesa! (Neka mi čitatelj ne zamjeri, ali ako ovo nije za rubriku vjerovali ili ne, onda doista ne znam što bi bilo.) Za „protuglobalista“ Ivana Penavu iz Domovinskog pokreta Plenković je u Suboticu otišao – ni manje ni više, zamislite! – kako bi ojačao „jedinog“ saveznika Rusije na ovim prostorima. Dakle, za Penavu je hrvatski premijer odjednom promijenio stranu u aktualnoj agresiji Rusije na Ukrajinu! (Naravno, opet za rubriku vjerovali ili ne!) Konačno, eurozastupnik SDP-a Predrag Matić je izjavio da je Plenković otišao u Srbiju kako bi ojačao tamošnji režim! (Na ovo primjećujemo da je očito SDP odlučio ići u koaliciju s Penavom jer bi, kako proizlazi iz navedenog, voljeli vidjeti Hrvatsku posvađanu s cijelim svijetom.) Zaključimo ovu otužnu epizodu najnovijeg oporbenog sljepila: preporučujemo bolje naočale jer se tako lakše i više čita, a onda i više toga ostane u glavi.

Mi i oni

Politički prevaranti

Pristašama MOST-a i Možemo! zasigurno ne može biti previše ugodna činjenica da ih se već godinama besramno vuče za nos.

Dr. sc. Ivica Miškulin

Nedavno smo primili opširno pismo jednog dobronamjernog promatrača u kojem naširoko analizira neke domaće političke fenomene. Kako nam se čini važnim, odlučili smo ga predstaviti našim čitateljima. Anonimni pisac nedavno je došao u Hrvatsku, smjestio se u Zagrebu i krenuo se pobliže upoznati s domaćim političkim životom. Odmah se uhvatio interneta i, kako sam navodi, zaključio da zemlju predvodi čudnovata narančasto-zelena koalicija.

Takav nas zaključak ne čudi jer je vidio da medijskim prostorom dominira nekoliko političara iz MOST-a i Možemo!: em gotovo da nema trenutka u kojem nemaju nešto reći, em gotovo da nema teme o kojoj ne govore. Primijetio je, zatim, da tih nekoliko (uvijek istih!) muškaraca i žena iz MOST-a i Možemo! govori na veoma osobit način: i najveći svjetski autoriteti (kako mu je u povjerenju dojavljeno!) osjećaju se posramljeni navodnom snagom argumenata koji izlaze iz usta Marije Selak-Raspudić, Nine Raspudića, Sandre Benčić i Ivane Kekin. Tako malo ljudi, zaključio je naš promatrač, tako brzi jezici i tako mnogo pametnih riječi!

Ali, kako proizlazi iz pisma, nije naš promatrač bilo tko! Premda znatiželjna karaktera, nikad nije bio lakovjeran ili površan i uvijek je znao malo dublje zagrepsti. Gle, gle, napisao je već na drugoj stranici pisma, pa ovi iz MOST-a trube kako im je život svetinja, a odgovarali su ljude od cijepljenja! Gle, gle, pa ovima iz MOST-a cijedi se kršćanstvo iz usta, a ne mogu smisliti druge i drukčije (u zadnje vrijeme posebno posvojenu djecu)! Vidi, vidi, pa ovi iz Možemo! trube kako su napredni, a obožavatelji su (smrtonosne) crvene zvijezde petokrake! Vidi, vidi, pa ovima iz Možemo! usta su puna dobrobiti građana grada Zagreba, a nekoliko će tisuća djece ostaviti na ulici! Zapravo, budući da jedno govore, a drugo rade (kako je podcrtao!), hrvatskom medijskom životu glavni pečat udaraju političari koji otvoreno varaju vlastite birače!

Uočio je, zatim, naš promatrač i najvažnije: pa kako je moguće da tih nekoliko ljudi iz MOST-a i Možemo! govore da samo što im vlast nije pala u ruke, a zajedno (!) teško mogu dosegnuti više od 12 % biračke podrške. Nešto tu, zaključio je, očito nije u redu i sve jako zaudara na prvo-razrednu (političku) prevaru. Zgrožen ovako hladnim lažanjem, odlučio je (kako nam je u uvodu dao do znanja) još jače zagrijati stolicu i raskrinkati prevarante. Evo što je dalje napisao.

Politička prevara br.1: narančasta laž

S MOST-om valja početi, odmah je istaknuo (primjećujemo: dok je ovo pisao, naš je promatrač bio vidno uzbuđen), jer malo je gdje u civiliziranom svijetu moguće zateći ovako besramno organiziranu političku laž. MOST se pojavio kao labavi savez nekoliko ambicioznih lokalnih političara, utuvio sebi u glavu zadaću „čišćenja“ političkog života, iskoristio slabosti HDZ-a i uvukao se u vladu da bi zatim vlastitom prijetvornošću zaslužio otud bio naglavačke izbačen. (Priznajemo, ostali smo pomalo zatečeni ovako preciznom analizom povijesti MOST-a!). U međuvremenu se „proslavio“ jedinstvenim protivljenjem zaštite ugroženih u vrijeme pandemije (cjepivo je, kažu u MOST-u, loše!), beščutnim parazitiranjem na hrvatskim građanima koji su podlegli napadu virusa, šokantnom politizacijom nacio-

Foto: Patrik Macek / PIXSELL

nalnih i vjerskih osjećaja (mi smo, stalno govore u MOST-u, veći Hrvati i katolici od svih vas!) i zaista kukavičkim razumijevanjem ubojica nevine ukrajinske djece. Nezabilježena nadmenost također je karakteristika MOST-a, što, naravno, svjedoči o bunilu u glavama tih ljudi. (Sve ovo, dodajemo, već je odavno poznato našim čitateljima, ali ne možemo odoljeti pedagoškom ponavljanju!).

Našemu je promatraču posebnu pažnju privukao jedan detalj, a kako nam se čini iznimno važnim, posvetit ćemo mu veći prostor. Nakon što je u nekoj brijačnici (!) čuo da su u MOST-u „napisali“ nekakav programski dokument odlučio ga je pronaći. Nakon dvotjedne potrage (kako nam je s gotovo opipljivim čuđenjem istaknuo jer nigdje u svijetu nije doživio da se programski dokumenti jedne političke stranke kriju „kao zmija noge“) uspio je u svojem naumu. Snažno nam je sugerirao da je istraživanje ovoga neobičnoga fenomena pokazalo da su u MOST-u najprije sredinom 2022. izjavili da je dokument napisan samo za internu uporabu (ponovimo: radi se o prvom i jedinom programskom dokumentu ove stranke!), potom da se ipak radi o dokumentu koji je u stanju „trajnog pisanja“ (dakle, koji nije završen i u koji se onda može upisati sve!); zatim je (početkom 2023.) nabasao na javnu konferenciju na kojoj je dokument predstavljen (ali se nije mogao dobiti u cjelovitom obliku!) da bi ga na kraju (teškom mukom!) negdje krajem veljače ove godine uspio pronaći (dodajemo: konačno!). (Na sastanku uredništva zaključili smo da poprilično sočan komentar našega promatrača o ozbiljnosti stranke čiji je temeljni dokument u ovakvu, integral-

nom stanju nedostupan ipak nećemo prenijeti. Isto vrijedi i za njegov sud o kvaliteti dokumenta: očekivao je, naime, ozbiljno štivo, a u ruke je dobio *de facto* fotoalbum prvih nekoliko ljudi MOST-a, od kojih se opet nekoliko pojedina, što ga je naravno posve zbunilo, proglasilo neovisnim, a u istom trenutku i članovima stranke!)

MOST je bez konkurencije najbesramnija politička prevara domaćeg političkog života. Sada su, kažu, stranka desnog centra, a žele koalirati s ljevicom; uvijek su, ističu, bili za život, a hladno su donedavno promatrali masovnu smrt.

U navodnoj programskoj deklaraciji MOST-a našem je promatraču fokus bio na sljedećoj rečenici. U cijelosti glasi: „MOST je otvorena stranka desnog centra koja se obraća svim ljudima u svim slojevima i skupinama hrvatskog društva“. Čekaj malo (upravo je tako napisao!), pa komu bi se jedna politička stranka trebala obraćati ako ne ljudima? Životinjama, cvijeću, plotovima, panjevima, lutkama, kamenju uz cestu, sjedalima na nogometnim stadionima, vinogradima (nastavite niz!)? (Ovdje ipak ne možemo odoljeti i donosimo promatračev komentar u cijelosti: „Pa kako je moguće napisati ovako glupavu rečenicu?“)

Foto: Patrik Macek / PIXSELL

Uslijedile su čitave dvije stranice analize o sljedećim riječima iz spomenute rečenice („otvorena stranka desnog centra“) iz koje izdvajamo najvažnije dijelove (jer ih ocjenjujemo osobito pronicljivima). MOST se (u veljači 2023.!) dakle deklarirao „otvorenom strankom desnog centra, napisao je naš promatrač, što smatram najvećom laži hrvatskog političkog života. Evo zašto (nastavio je). Zato što nijedna stranka desnog centra ne može biti (kako kažu) „otvorena“ jer to znači da sutra može biti i primjerice strankom lijevog centra, centra ili desnice. (Dakle, kameleon!) Zato što nijedna stranka desnog centra nikad neće ući u savez s (projugoslavenskom) ljevicom, a MOST je učinio upravo to otvorenom ponudom protuhadezeovske koalicije upućene Možemo!. (Dakle, mogu sa svima!) Zato što svaka stranka desnog centra uvijek tolerira druge i drukčije u društvu, a MOST mrzi sve Hrvate koji u srednjim godinama (poput bračnog para Raspudić!) nisu otkrili hrvatstvo i katoličanstvo. (Dakle, oportunisti!) Konačno, zato što svaka stranka desnog centra podržava humanistički usmjeren napredak znanosti, a ne protivi se nedvojbeno korisnim sredstvima poput cjepiva. (Dakle, očiti natražnjaci!). Naravno, dodajemo, potpisujemo sve navedeno!

Politička prevara br. 2: zelena laž

Postoji kod vas u Hrvatskoj, preciznije u Zagrebu, još jedna organizirana politička laž, nastavio je naš promatrač. Međutim, osim što jednako uspješno vara vlastite pristae, ima između njih i ovećih razlika. Možemo! je izrastao

iz ljevičarskih aktivističkih skupina Zagreba koje su (ponekad s pravom) bile iznimno kritične prema djelovanju pokojnog gradonačelnika, na tom valu došao do izborne pobjede, a potom počeo pretvarati glavni grad Hrvatske u središnju oporbenu točku države. U ideološko-programskom smislu mora im se priznati stanovita dosljednost pa unatoč povremenim taktičkim ustupcima i danas više ljube (naravno, nikad stvaran!) jugoslavenski samoupravni socijalistički raj (uključujući i njegovu domaću inačicu) od samostalne i demokratske Hrvatske. Zapravo (priznajemo, opet točna analiza!), radi se o skupini klasičnih lijevo-zelenih populista kakve smo svojevremeno mogli vidjeti na djelu u Španjolskoj (Podemos).

Usporedivo s MOST-om, ni Možemo! ne zna mnogo (dodajemo: niti pokušava naučiti!) o međunarodnoj politici. Njihovi današnji glavni likovi počeli su još 2009. s promašenom kritikom pristupanja Hrvatske NATO savezu tvrdeći da se radi o poklonstvu Hrvatske američkom imperijalizmu (opet dodajemo: što, naravno, snažno sugerira da ideje crpe iz politike nesvrstanosti komunističke Jugoslavije). Niti ovakva Europska unija nije im previše draga, ali barem ne zazivaju izlazak Hrvatske iz nje. Definitivno se nisu proslavili ni kad je u pitanju podrška Hrvatske borbi Ukrajine za slobodu: na jedvite jade danas procjeđuju da je Rusija izvršila agresiju, ali su (zajedno s MOST-om!) odbili podržati obuku ukrajinskih vojnika.

Ipak, nastavio je naš promatrač, ovi poletarci iz Možemo!, jedinstven su fenomen u hrvatskoj politici jer od vlastitih birača (kao i od svih građana Zagreba) u prvome

redu traže da budu slijepi kod zdravih očiju. Ne treba, naime, smetnuti s uma da je dolaskom na vlast u Zagrebu Možemo! ovladao jednom od najvećih blagajni u državi (količinom novca usporedivom s onom kojom raspolažu najveća domaća javna poduzeća). Koja je, nadalje, prošle (2022.) godine iznimno dobro napunjena: grad je od prikupljenih poreza na dohodak i prireza, naime, uprihodio više od šest milijarda kuna. Drukčije rečeno, gotovo pet puta više od Osijeka, Rijeke i Splita zajedno! Još je važnije da taj novac u ruke Možemo! nije došao njihovim pametnim potezima (jer, ne zaboravimo, i gradske vlasti mogu utjecati na porezno opterećenje dohotka!), nego je posljedica Vladine (tj. državne) politike. (Naravno, sa zadovoljstvom uočavamo kako je dobro naš promatrač proniknuo u domaće ekonomske odnose!)

Možemo! jest jedinstven fenomen u hrvatskoj politici jer od vlastitih birača (kao i od svih građana Zagreba) u prvome redu traže da budu slijepi kod zdravih očiju. Unatoč svom novcu kojim samostalno raspolaže glavni grad Hrvatske nikad nije izgledao zapuštenije.

Pa ipak, napisao je dalje, kako je moguće da je glavni grad Hrvatske tako zapušten, tako neuredan, tako nefunkcionalan? Pa zar dvije godine vremena i toliki novac (ovdje od riječi do riječi prenosimo što je napisao) nisu dovoljni da se uredi ulice, prometnice, pješačke staze, na vrijeme skuplja otpad, pokosi trava, bolje organizira promet gradom? Naš se promatrač privremeno smjestio na Jarunu i, kako običava putovati javnim prijevozom, iznio je nam je svoje svakodnevne nevolje. Prostor nam ne dopušta prenijeti sve što je napisao, pa zato donosimo svega nekoliko opažanja. Kad dođete na tramvajsku stanicu, naveo je, teško je znati kad će vas pokupiti neko vozilo, a još je teže predvidjeti kada ćete stići na cilj. U svega dva tjedna, naime, svakodnevno putujući na isto odredište nikad nisam isti put prešao ni u približno isto vrijeme! Posebno iritira što je veoma često tramvaj (koji posebno dugo čekate ujutro) zapravo u kvaru pa kad se poveselate da je konačno stigao, ubrzo vam slijedi novo živčano iskušenje. Neka pak vozila spadaju u muzej i nije im mjesto na prugama! Cijena karte jest u redu, ali ako se ona održava darežljivom brigom Vlade oko cijene energenata, zašto nema novih vozila, boljih pruga, brže vožnje, precizne najave dolazaka i odlazaka itd., itd., završio je svoje nevolje naš promatrač.

Eto, iznijeli smo vam glavne naglaske anonimnog pisma koje smo nedavno primili. Naravno, sve smo navode provjerili, a kad su se potvrdili točnima, nema nam druge nego zaključiti da se u našem javnom prostoru najviše čuju glasovi političkih prevaranata. Jedni (MOST), kako smo vidjeli, mogu biti svašta (najčešće u najgoroj varijanti), dok za druge (Možemo!) znamo što su i kakvi su, ali što nam to vrijedi kad su dokazano nesposobni.

Riječ oporbe

Tako su govorili Zoran Milanović, SDP, MOST, Možemo!, Centar et comp

Glupi kutak

U PRVOM RAZREDU OSNOVKE

„Još uvijek ne znamo s kim će se on (predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković, op. ur.) sve tamo (u Subotici, op. ur.) sastati, hoće li se sastati s (predsjednik Republike Srbije Aleksandar Vučić, op. ur.) Vučićem, zašto ide i za čiji interes ide.“
(Dr. sc. Nino Raspudić, neovisni zastupnik u klubu MOST-a, lipanj 2023.)

SJEDI, JEDANI!

„Sigurno ne ide u hrvatskom interesu, a kada bih bio ironičan rekao bih da se nadam da će Plenković u Srbiji s Vučićem i (predsjednica Vlade Republike Srbije Ana Brnabić) Brnabić popiti samo dvije coca-cole, da neće jesti, kao što je Vučić relativizirao svoje prisustvo na svadbi Šešeljevog sina neki dan.“
(Dr. sc. Nino Raspudić, neovisni zastupnik u klubu MOST-a, lipanj 2023.)

ŠALABAHTER: HRVATI U SRBIJI

„Potpuno je nejasno, u takvoj atmosferi i takvim ljudima, u čije ime Plenković odlazi i koji je tu hrvatski interes.“
(Dr. sc. Nino Raspudić, neovisni zastupnik u klubu MOST-a, lipanj 2023.)

DOPUNSKA NASTAVA

„Znate da su Hrvatska i Srbija najbolji neprijatelji. Sad treba potpora Vučiću i Plenković odlaskom direktno Vučiću daje potporu što će mu vratiti pred iduće izbore kad bude trebalo nešto zakuhati sa Srbima pa će se onda pokazati oštroumnost ili žestoko reagiranje našeg premijera. Uvijek isto.“
(Predrag Fred Matić, zastupnik SDP-a u Europskom parlamentu, lipanj 2023.)

PONAVLJANJE RAZREDA, IPAK!

„Vidimo, dakle, ima tu spontaniteta. Vučić bi trebao pasti, to znači Plenković je otišao (u Suboticu, op. ur.) dati potporu Vučiću i njegovoj vlasti.“
(Dr. sc. Josip Jurčević, koordinator odbora Domovinskog pokreta, lipanj 2023.)

Znalački kutak

SVINJAC OD GRADA

„(Gradonačelnik grada Zagreba Tomislav Tomašević, op. ur.) Tomašević je na pitanje što da rade građani kad na ulici sretnu divlju svinju rekao da je divljih svinja u Zagrebu bilo i ranije te da to nije ništa neobično ni za druge europske metropole.“
(Iz objave na portalu Indeks, lipanj 2023.)

MI NE MOŽEMO!

„Radimo sve što je u našoj moći da ne rastu cijene usluga, kaže Tomašević. Na pitanje može li jamčiti da neće rasti cijene usluga, gradonačelnik kaže da ne može jamčiti ništa jer ne zna kakva će biti situacija s inflacijom i ostalim faktorima na koje on ne može utjecati.“
(Iz objave na portalu Indeks, lipanj 2023.)

MI NE ZNAMO!

„Zagrebački gradonačelnik Tomislav Tomašević izjavio je danas kako nije realno da će do kraja ovog mandata zatvoriti odlagalište otpada Jakuševac, što je bilo njegovo predizborno obećanje, no poručio je da će to napraviti maksimalno do 2026. godine.“
(Iz objave na portalu Indeks, lipanj 2023.)

ALI, JA NISAM GRADONAČELNIK ZAGREBA!

„(Tomašević je) odbacio je vlastitu odgovornost zbog neostvarivanja predizbornog obećanja te obećao da će se problem Jakuševca riješiti.“
(Iz objave na portalu Indeks, lipanj 2023.)

TOMISLAV POTEMKIN

„Zbog činjenice da zagrebačkim ulicama svakodnevno prometuju tramvaji stari gotovo 50 godina, čije je održavanje, kao i nabava rezervnih dijelova, iznimno zahtjevna, Grad Zagreb, koji sada osigurava velike investicije u kupnju novih tramvaja, istovremeno ulaže i u nabavu rabljenih tramvaja.“
(Iz priopćenja Grada Zagreba, lipanj 2023.)

IDEJE NAŠE, NOVAC VAŠ!

„Sve radimo kako bismo doprinijeli održivosti usluge javnog gradskog prijevoza, odnosno kako bi omogućili Zagrepčanima da umjesto osobnih automobila za kretanje gradom biraju javni prijevoz, čime svi zajedno doprinosimo zelenoj tranziciji Zagreba, smanjenju emisija ispušnih plinova, kao i smanjenju gužvi i buke“, poručio je zagrebački gradonačelnik.“
(Iz priopćenja Grada Zagreba, lipanj 2023.)

Moralni kutak

NIŠTA!

„Zanima me što drugi članovi Centra misle što su vrijednosti na kojima bi se Centar trebao graditi i s čim bi nas građani i birači trebali povezivati?“
(Dalija Orešković, zastupnica Centra, lipanj 2023.)

NIJE!

„Je li vrijedno uloženog truda, vremena, pa i financijskih sredstava, da se brend Centra koji se još uvijek povezuje i s mojim kredibilitetom, konzumira jednim nenaplaćenim obrokom ribe za sada neutvrđene vrijednosti?“
(Dalija Orešković, zastupnica Centra, lipanj 2023.)

JEST!

„Je li glavni tajnik koji je na svom Facebook profilu objavio slike s večere pozivajući građane da i oni dođu objedovati dobru spizu u restoranu kojem je gradski prostor (u Splitu, op. ur.) dan bez javnog natječaja, primjer kako bi se Centar ponašao da ima vlast na nacionalnoj razini?“
(Dalija Orešković, zastupnica Centra, lipanj 2023.)

JESU!

„Ili su to gradonačelnik (grada Splita Puljak, op. ur.), do-gradonačelnik i vrhuška stranke koji dok se goste i časte ne vide ništa sporno u tome što istovremeno potpredsjednica stranke (Centar, op. ur.) u svom angažmanu obavlja svoj privatni posao za taj isti restoran?“
(Dalija Orešković, zastupnica Centra, lipanj 2023.)

Foto: Patrik Macek / PIXSELL

ZAOKRUŽITE BR. 2!

„Centar ima izbor. Ili će biti stranka promjena, a to traži da neke stvari i sama stranka u svojim redovima mijenja. Ili će nastaviti ići putem u kojem zbog neprepoznavanja sukoba interesa, nepotizma, klijentelizma i pogodovanja, nikada neće razviti svoje potencijale, niti će kao politički projekt postati ono što je mogao i trebao biti.“
(Dalija Orešković, zastupnica Centra, lipanj 2023.)

Moralni kutak (2)

HRVATSKA PRIJE SVEGA!

„(Hrvatska, op. ur.) javnost zaslužuje istinu i do kraja ću inzistirati da saznamo tko su profiteri koji su iskoristili tu nevolju (ubaci po volji, može i nepropisno parkiranje, op. ur.) da bi dodatno zaradili.“
(Dr. sc. Nikola Stephen Bartulica, zastupnik Domovinskog pokreta, svibanj 2023.)

USTANI I PARKIRAJ!

„Saborski zastupnik Stjepo Bartulica u subotu je ostavio svoje vozilo parkirano na pločniku te autobusnom stajalištu ispred kafića i nogometnog kluba na zagrebačkim Ravnicama. Čitatelji su nam poslali fotografiju njegovog nepropisno parkiranog automobila, a mi smo ga pitali kako je došlo do toga i zar stvarno nigdje drugdje nije mogao ostaviti auto?“
(Iz objave na portalu Indeks, svibanj 2023.)

TRENING U HRVATSKOJ

„Ja sam ostavio djecu tamo na jedan trening i morao sam ih iskrcati iz auta, kratko sam se zadržao i išao dalje, tako da nisam imao gdje ostaviti da oni iziđu iz auta.“
(Dr. sc. Nikola Stephen Bartulica, zastupnik Domovinskog pokreta, svibanj 2023.)

KAVA I ETIČKI KODEKS

„Zatim smo mu rekli da su nam čitatelji koji su nam poslali fotografiju javili da su vidjeli kako je sjedio u kafiću pored kojeg je auto parkiran.“
(Iz objave na portalu Indeks, svibanj 2023.)

MISLITI HRVATSKU

„Ali nisam... Jesam sjeo, ali nisam se tako dugo zadržao. Sjeo sam unutra, ali mislim da auto nije nikome smetao.“
(Dr. sc. Nikola Stephen Bartulica, zastupnik Domovinskog pokreta, svibanj 2023.)

USTANI I PARKIRAJ (NA AUTOBUSNOJ STANICI)!

„Na to smo mu skrenuli pažnju da auto nije parkirao samo na pločniku, već i na autobusnoj stanici te da je auto ostavio točno ispred znaka za stanicu i pored žutih signalizacijskih linija na cesti.“
(Iz objave na portalu Indeks, svibanj 2023.)

HMM, MISLIO SAM HRVATSKU!

„Autobusni znak? Hmm, mislim da je to na drugoj strani ulice, ako se ne varam, rekao je (Bartulica, op. ur.).“
(Iz objave na portalu Indeks, svibanj 2023.)

GLOBALISTI PROTIV HRVATSKE!

„Na to smo mu prosljedili fotografije koje smo dobili od čitatelja. Poštovani, to je moje vozilo. Iskrcao sam djecu na trening subotu popodne i kratko se zadržao. Ako je vozilo zasmetalo, unaprijed se ispričavam, ljudski je griješiti, odgovorio nam je na kraju Bartulica, nakon što je vidio fotografije.“
(Iz objave na portalu Indeks, svibanj 2023.)

Vrtićki kutak

OZBILJNA OPORBA

„Htjela bih vidjeti da organizirate akciju hvatanja divljih svinja koje su se došle gostiti po gradu na otvoreni poziv gradonačelnika jer se biootpad ne odnosi.“
(Iz dijaloga neovisne zastupnice u klubu MOST-a dr. sc. Marije Selak Raspudić i zastupnice Možemo! Sandre Benčić, lipanj 2023.)

SEBI U KREVETU

„Mi nikad nismo koristili privatne i obiteljske stvari i pitanja članova i članica (po volji ubaciti MOST ili Možemo!, op. ur.) da bismo skupljali poene jer je to nisko i to se ne radi. Vi, s druge strane, ne radite ništa drugo jer nemate kapacitet za formiranje politike i davanje prijedloga.“
(Iz dijaloga neovisne zastupnice u klubu MOST-a dr. sc. Marije Selak Raspudić i zastupnice Možemo! Sandre Benčić, lipanj 2023.)

JEZIK, PLAČ I SUZE

„Gospođo (svejedno koja, op. ur.), prvo, nemojte cvilit. Drugo, nemojte uporno upadati u tuđi verbalni prostor kad netko govori. Optužbe su potpuno lažne, ja nisam nikoga huškala. Sram vas može biti da s ikim tako razgovarate, bez argumenata.“
(Iz dijaloga neovisne zastupnice u klubu MOST-a dr. sc. Marije Selak Raspudić i zastupnice Možemo! Sandre Benčić, lipanj 2023.)

ODRAZ U OGLEDALU

„Razumijete li vi da nijedna politika koja se temelji na mržnji i strahu ne može uspjeti i neće uspjeti?! I mi ćemo zajedno sa svim drugim normalnim političkim akterima stajati na tom braniku i nećemo dozvoliti da se ovo društvo pretvori u društvo mržnje.“
(Iz dijaloga neovisne zastupnice u klubu MOST-a dr. sc. Marije Selak Raspudić i zastupnice Možemo! Sandre Benčić, lipanj 2023.)

Iz povijesti HDZ-a

HDZ i Dan državnosti: kako smo počeli

Tomislav Družak

Ako bi neki neupućeni promatrač zaključio da se povijest na ovim prostorima zna ponoviti, vjerojatno ne bi bio daleko od istine. Kao i prethodne i prošle, i ove je godine dobar dio političkih protivnika HDZ-a odlučio u potpunosti zanemariti obilježavanje državnoga praznika Dana državnosti. Opet dokazavši da je u Pantovčaku osoba očito jedinstveno neprimjerena za dužnost predsjednika države, Zoran Milanović odbio je građanima čestitati praznik. Slijedili su ga Možemo!, MOST i SDP. Dok bi se, dakle, za protekle prigode moglo reći da je dobar dio oporbe bio tragično nedorastao, sad bi valjalo zaključiti da je njihovo ponašanje jednostavno obična farsa. I ovaj primjer stoga pokazuje da današnju Hrvatsku obilježava oporba koja je na razini nedorasla i jeftina komedijaša.

Podsjetimo, Sabor Republike Hrvatske u ožujku je 1991. uveo novi državni praznik nazvan Dan državnosti. Taj je čin uslijedio nakon javne poruke Predsjedništva HDZ-a iz svibnja 1990., u kojoj je upućen poziv „čitavom hrvatskom

narodu u domovini i iseljeništvu te svim građanima Hrvatske da 30. svibnja 1990., dan saziva (prvog demokratskog jer je izabran na slobodnim izborima) sabora i izbora (izvornog jer ga hrvatskom narodu nije nametnuo nedemokratski režim) vrhovništva suverene Hrvatske, proslave svečano, ponosno i dostojanstveno“.

U istoj je poruci preporučeno i da „taj datum ostane u tradiciji kao svehrvatski dan proslave hrvatske državnosti“, odnosno i kao dan „duhovnog izmirenja svih koji su se pod različitim zastavama i idejama borili za slobodu i suverenost hrvatskog naroda, sa zavjetom da ćemo svi zajedno složno raditi za bolje sutra i sreću svoje hrvatske domovine“. Dakle, u skladu s veličanstvenim trenutkom demokratskih promjena proizašlih iz izbora 1990. logično je proizašla i želja da se nastavi u smjeru ostvarenja i demokratske nacionalne države iza koje bi stajao čitav hrvatski narod.

Manje je poznato da su prva masovna obilježavanja Dana državnosti počela i prije negoli je Sabor Republike Hrvatske službeno proglasio novi praznik. Dakle već u proljeće 1990. Donosim primjer iz Zagreba, gdje je, nakon

što je određen datum početka zasjedanja višestranačkoga sabora, a na temelju inicijative Općinskog odbora HDZ-a Trešnjevka, formiran poseban organizacijski odbor za proslavu. Za mjesto obilježavanja odnosno održavanja narodne proslave praznika izabran je jugozapadni dio Jarunskoga jezera. Proslava je organizirana uz minimalne troškove jer su baš svi izvođaču odlučili nastupiti besplatno. Posebno izdvajam primjer popularne grupe „Novi fosili“, koji su tada bili u samome vrhu glazbene scene u Hrvatskoj. Prekinuli su turneju u inozemstvu i tražili da i oni nastupe na tom povijesnom skupu.

Prema procjenama policije tada je proslavi ukupno prisustvovalo oko pola milijuna ljudi, a sve je proteklo bez ijednog incidenta. Tad su, istina, u zraku još bile zlokočne prijetnje napada na predsjednika HDZ-a dr. Franju Tuđmana, što je ipak zasluživalo posebnu pažnju. Nakon Tuđmanova obraćanja svečanost se nastavila druženjem koje je potrajalo do ranih jutarnjih sati. (Nismo uspjeli doći do fotografije proslave iz 1990. pa našim čitateljima donosimo fotografiju iz 1993.)